

BONIA PAU

PAU
CORONA

Nº. 516 - Any XLIV - MONTUÏRI - FEBRER - 1996

A dalt podem veure dos moments de l'arribada del Reis Màgics i a la dreta, altres dos de la calvacada de les beneïdes de Sant Antoni

- Els Reis Màgics no mancaren a la cita
- La gimcana "5'Ortiga", entretenguda
- La torrada dels "quintos", amb música i ball
- Animades beneïdes de Sant Antoni
- La Presidència el CIM visità Montuïri
- 8 equips de ping-pong escolar en competició
- 715.500 pessetes recollides en col·lectes extraordinàries durant 1995
- Elaborats els plànols per a la reforma des Graons

Els nins de primer curs de les escoles

Era un dels primers dies d'aquest curs en el moment de sortir a la recreació. Així d'alegres i satisfets es mostraven aquests alumnes de sis anys

Expropiacions

A rel d'un informe elaborat pel Departament d'Expropiacions del Servei de Carreteres, segons la memòria de 1995 i previsions per al 1996, 23 municipis es veuran afectats per l'ocupació de terrenys per a la millora de la xarxa viària. Les persones afectades de Balears són 637, però Montuïri, amb 82, és el poble on n'hi ha més, ja que s'ha de comptar amb les carreteres de Manacor i Porreres, totes dues per motius d'eixamplament.

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles
Redactor en cap: Gabriel Gomila Jaume
Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Mateu Rigo Bonet, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Gaspar Socías Mora, Antoni Mateu Socías, Onofre Torres Ramis, Melcior Nicolau Jaume, Antoni Mesquida Llinàs, Joan A. Payeras Ramonell, Joan Barceló Cerdà, i Catalina Barceló Mayol.

Administració: Martí Ferrer Sampol
C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93
Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

ES GRAONS

AGRADABLE

La joventut montuïrera ha trobat en l'organització del col·lectiu "S'Ortiga" un mitjà per dur a terme diferents activitats apropiades per a ells. La ginca del dia dels Reis fou una mostra del que ja és i del que es pot aconseguir en el futur.

DESconcertant

Cada mes podríem citar casos de lladres que han entrat dins cases del nostre poble i de fora vila i generalment no els han agafat o, si és així, no se sap que els hagin fet res. De no escalivar-los així com es mereixen ben prest ningú no roman-drà tranquil a ca seva. És ben hora que es prenguin mesures.

Decadència de l'agricultura

El 57% dels agricultors superen els 60 anys

Ja hem dit altres vegades que el sector agrícola enveeix. En un estudi fet del qual *Ultima Hora* se'n féu ressò, veiem que el 57% dels agricultors mallorquins superen els 60 anys i sols el 0'4% té manco de 25 anys.

La Conselleria d'Agricultura pretén incentivar la gent perquè retorni al camp mitjançant programes de desenvolupament rural.

Presentació d'un llibre

El llibre que conté els tres contes guanyadors del IV Concurs de l'any passat, serà presentat públicament el 8 d'abril, 2ª festa de Pasqua, a la sala d'actes de l'Ajuntament, acte emmarcat dins les celebracions del Dia des Puig.

AGENDA

Telèfons d'interès

Creu Roja (Palma)	29 50 00
Aeroport (Palma)	26 41 62
Apotecaria.....	64 61 09
Consultori Mèdic	64 64 00
PAC (Vilafranca)	56 05 50
Urgències Mèdiques	0 61
Metge Ortiz.....	64 64 05
Manescal	64 60 30
Escola Pública.....	64 60 40
Menjador Tercera Edat	64 60 52
Local Persones Majors	64 65 66
Local Jove	64 65 15
Camp de futbol	64 66 00
Bona Pau	64 66 39
Cooperativa Agrícola	64 61 00
Cambra Agrària	64 60 80
Parròquia.....	64 60 20
Ajuntament	64 60 29
Guàrdia Civil (Algaida)	66 51 05
Guàrdia Civil (Urgències)	062
Bombers (Palma)	0 80
Bombers (Manacor)	55 00 80
Correus	64 61 68
Puig de Sant Miquel.....	64 63 14
GESA (Campos)	65 28 88
La Caixa (Pensions)	64 60 10
Sa Nostra	64 63 11
Banca March	64 60 55
Societat Columbòfila	64 62 51
Banda de Música	64 65 50
Societat de Caçadors.....	64 62 62
Notaria (Porreres)	64 72 99
Telèfon de l'esperança	46 11 12
Son Dureta	17 50 19

Els impostos

Tothom sap que té obligació moral de pagar els impostos, tant si són municipals com estatals. I a canvi dels quals rebre uns serveis públics, també provinents d'ambdues institucions.

Ara bé, el poble sols està disposat a pagar de bon grat aquestes contribucions quan i en conseqüència es reconeix servit d'acord amb els impostos a què ve obligat a abonar. Es troben, però, certes persones que per un egoisme personal intenten evadir la fiscalitat tot i considerant-la beneficiosa.

Malauradament existeixen persones que defrauden l'estat i el municipi. Tal és el cas concret que s'ha donat en el nostre municipi. L'Ajuntament es veu obligat a fer una revisió a fins d'un considerable nombre de contribucions que no s'han cobrat des de temps enrera. Ha passat el temps oportú i ara, per haver expirat el termini, ja es consideren incobrables i s'hauran de perdre alguns milions de pessetes a les quals l'Ajuntament, el poble es considerava creditor.

Qualcú diu que el frau és un mal endèmic del sistema fiscal espanyol; que es repeteix amb certa freqüència, però per això no deixa d'esser cert i injust.

Les conseqüències d'aquesta anoma-

lia són greus. Entre d'altres cal citar la disminució de recursos de l'Ajuntament; una major pressió fiscal sobre els qui paguen o sobre els qui no es poden evadir de cap manera i encara llavors tenen una certa consciència d'ineptes o de discriminats injustament; difusió d'una mentalitat de "si ho fa l'altre, també jo", la qual situació perpetua el problema; un desequilibri d'ingressos per estaments, etc.

Si, per una part, l'Ajuntament i l'Estat tenen recursos suficients per lluitar tant contra el frau com l'evasió, per altra, també es podria dedicar un temps dels funcionaris a controlar oportunament aquests contribuents i molt abans que expiri el termini, per tal d'obligar-los a satisfer els seus drets municipals, amb els recàrrecs pertinents a fi que no es repetesqui el cas ni manco es considerin lliures d'abonar els impostos a que venim obligats tots els ciutadans, quan es dona el cas i en el moment oportú.

Ara bé -i això ja seria tema d'un altre article- l'administració municipal i l'estatal, tampoc, mai no podran fer mal ús d'uns doblers que amb més o manco sacrifici han hagut d'abonar els administrats.

O. Arbona

A les beneïdes de Sant Antoni, enguany tornàrem veure gent gran volent rememorar temps passats

Dos dits de seny

Correcció

Sabem molt bé que ningú no és perfecte, que una o altra vegada ens equívocam, que no sempre les coses surten tan bé com voldríem. I en altres ocasions ni tan sols ens n'adonam que no anam bé. Mentrestant qualcú ho advertirà, però no tindrà la suficient valentia o confiança per corregir-nos o almanco per participar-nos-ho.

Són pocs els qui estan disposats a insinuar el qui ho necessita; quan, per altra part, és també molta la gent que no corregeix les seves mancances.

La millor acció positiva que correspondria fer als qui es tenen per amics seria el de fer-los-ho saber, amb molt d'esment, amb molta comprensió. Mai, però, s'han d'elogiar fets o postures que desdiuen d'una persona correcta i educada. S'hauria d'intentar corregir sense ferir ni menysprear, a fi de no perdre l'amistat. Ja ho deia Sant Pau: "Si qualcú, com a home, va malament... instruu-lo, advertiu-lo, corregeu-lo."

No pensem mai que l'altre ensopega perquè és pitjor que nosaltres; considerem més bé que si nosaltres no hem caigut pot ésser sia perquè no se'ns ha presentat la mateixa ocasió que al nostre amic. Corregir és, possiblement, una ciència difícil d'aprendre. Tan és així que la majoria sols es limita a lamentar-ho o a criticar-ho.

Altres vegades pensam que l'altre és dolent, i tal vegada sia perquè no ha tengut la persona suficientment comprensiva i agosarada per exercitar la correcció fraterna, en el temps oportú i amb la valentia que pertoca, sense ferir susceptibilitats.

S'hauria de considerar una demostració d'afecte o apreciació cap a una persona, advertir-la quan va equívocada. No debades ho diuen les Obres de Misericòrdia: "Corregir el qui va errat".

Salomó

Xuetes

Fa unes setmanes, un llibre d'una escriptora mallorquina rebia un important premi estatal. El llibre es diu "Dins el darrer blau" i l'escriptora, Carme Riera.

La novel·la reviu la problemàtica de la comunitat jueva a la Ciutat de Mallorca del s. XVII, confinada en el barri format, principalment pels carrers del *Sagell*, *Argenteria* i *Bosseria* i es basa en els fets i els personatges verídics investigats -entre d'altres i sobretot- per Àngela Selke i publicats en el seu llibre documentadíssim "Los Chuetas y la Inquisición" (Ed. Taurus. Madrid 1972) del que extreim les notes següents.

L'episodi que constitueix el tema central d'ambdós llibres ocorre en el interval entre les dues fases de persecució dels conversos del *ghetto*, les úniques en tot el segle, després d'un període inusualment llarg d'inactivitat inquisitorial. Succeeix en la dècada que transcorregué entre 1.679 (quan en cinc actes de fe prop de 250 veïns del carrer del *Sagell*, empresonats i processats arran de l'anomenada "complicitat", foren reconciliats

i els seus béns confiscats) i les detencions i els processos que s'iniciaren a 1.688 i acabaren amb la "Cremadissa" de 1.691, en què moriren molts de judaïtzants relapses.

Perquè s'arribàs a aquest dramàtic final, el més terrible succés en la tràgica història dels cripto-jueus de Mallorca, concorregueren tota una sèrie de circumstàncies diverses. Però un factor decisiu foren, sens dubte, els "papers" que escrigué un cert veí del carrer del *Sagell*, delator de la seva pròpia gent, o sigui, un *malsí*, en el llenguatge del *ghetto*, al servei de la Inquisició. El contingut d'aquests informes i les conseqüències que tengueren, així com la història de l'autor i les de les seves principals víctimes -de fet, tota la comunitat judaïtzant del carrer del *Sagell*- constitueixen el nucli de "Los Chuetas y la Inquisición", perquè en torn a aquest *malsí* semblà girar, en aquell període, tota la vida del *ghetto*.

Unes tres-centes o quatre-centes famílies romangueren confinades en aquells tres carrers fins a ben entrat el s. XX, exclosos d'exercir quasi tots els oficis, privats de drets civils i sotmesos a la més estricta segregació i discriminació social.

Aquestes famílies eren descendents dels reus que, per delictes de "judaisme", havien estat penitenciatats o cremats per la Inquisició en els actes de fe de 1.679 i 1.691.

El mot *xueta* el trobam, per primera vegada, en els processos de 1.688, quan nombrosos reus fan constar, en declarar la seva genealogia, que ells i tots els seus avantpassats són de "*casta i generació dels del carrer del Sagell, que comunment diuen xuetes*". Etimològicament, pareix que ve de *juetó*, despectiu de jueu, i no de *xuia*, com es pensava, pel costum de menjar-ne públicament els jueus conversos, com a prova del seu cristianisme.

Els 15 llinatges maleïts quedaren per sempre recollits en el llibre escabros del jesuïta P. Garau "La Fee triunfante" (Palma, 1.691 i 1.931 darrera edició) i en "La Sinagoga Balear" (València, 1.857).

Però aquests llinatges no són sinó els dels condemnats en data posterior a 1.644, ja que, el 1.693, el Consell de la

Suprema Inquisició, ordenà que es renovassin les gramalletes dels reus condemnats a partir de 1.645. I així quedaren exposats en el claustre del convent de Sant Domingo -a la costa del mateix nom, avui desaparegut- els referits 15 llinatges, en complir-se l'ordre referida, ja en el 1.755.

D'aquesta manera, els llinatges dels reus condemnats entre 1.488 i 1.644, les gramalletes dels quals havien anat, amb el temps, desapareixent del claustre -fins i tot es dubta que mai hi haguessin estat exposades- quedaren registrats, només, en els llibres dels processos del Sant Ofici, conservats a l'"Archivo Histórico Nacional". Això fins el 1.936, quan el Dr. Braunstein en publicà una relació a la Universitat de Colúmbia (Estats Units) i el 1.946, quan aparegué el llibre "Reconciliados y relajados 1.488-1.691", d'autor anònim i imprès a Barcelona, que recull exhaustivament els llinatges de tots els reconciliats i relapses per la Inquisició de Mallorca. Són més de cent els llinatges que registra, per delictes de "judaisme". Entre aquests, els d'algunes reputades famílies mallorquines.

La publicació de les relacions completes constituí, naturalment, un escàndol. Segons els registres, un 35% dels mallorquins tenim sang jueva. Més d'una tercera part dels mallorquins som, en resum, *xuetons*.

Sa Talaia d'en Rubí

MegaLibreta
Estrella

Per aprendre
a estalviar

S'ACUDIT DE S'ESPARDENYARET

- I què és de bou es ca de Son Dellò?

- Què li has vist cap banya?

- I vos que n'hi heu vista cap, an el sen Cosme... i bé li deis "Banyut".

1996, any dedicat a la commemoració dels 100 anys de l'aplec de Rondaies d'en Jordi des Recó

Aquest any 1996 serà l'any dedicat a la commemoració dels 100 anys de l'aplec de les Rondaies d'en Jordi des Recó, de mossèn Antoni Maria Alcover. Per aquest motiu les institucions que formen part de la Comissió Organitzadora han elaborat un programa d'activitats en homenatge a aquest il·lustre personatge.

Al llarg de l'any es presentaran publicacions diverses, com són l'agenda per a l'any 1996 dedicada al món de les rondalles que ha editat la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear, l'edició d'un bibliografia de Mn. Alcover realitzada per Gabriel Janer Manila i la publicació de l'epistolari familiar de mossèn Alcover, a càrrec de l'Ajuntament de Manacor.

A tots els pobles de les illes es duran a terme escenificacions teatrals de les rondalles i un cicle de conferències sobre el tema. L'Institut d'Estudis Balearics organitzarà unes jornades, amb la participació d'especialistes a nivell internacional, el comissari de la qual serà Gabriel Janer Manila.

Enguany farà cent anys de la publicació del primer volum de l'*Aplec de Rondaies Mallorquines* d'en Jordi des Recó, de Mossèn Antoni Maria Alcover i Sureda (Manacor 1862-Palma 19932) qui, al llarg de la seva vida, va dur a terme treballs de gran importància per a la llengua catalana: el *Diccionari català-valencià-balear* i l'*Aplec de Rondaies Mallorquines*. Aquest aplec està format per 270 rondalles i esdevé una de les col·leccions de contes populars més importants i completes d'Europa i la més extensa publicada en català.

La majoria de les rondalles es varen

publicar per primera vegada en diverses publicacions periòdiques entre 1880 i 1931. S'han trobat rondalles publicades a setze revistes diferents, si bé el primer volum va sortir el 1896. Durant la seva vida es varen publicar dotze volums, i quan ja havia mort, Francesc de Borja Moll va ampliar l'aplec fins a 24. A partir de 1960 també les va difondre través de la ràdio, i darrerament se n'han fet adaptacions infantils en forma de còmic.

L'extraordinària difusió que han tenguut les rondalles durant aquests cent anys, les quals han permès als mallorquins entrar en contacte amb la seva llengua, justifica aquest homenatge que es vol retre al seu autor.

Presidència de la roda de premsa amb motiu de la presentació de 1996 com a any dedicat a les Rondalles Mallorquines

idiomas
blazek

C/ Llinàs, 2 (Marqués de la Cenya) - Palma

Telf. 45 72 60
FAX 28 46 74

Anglès - Alemany
Rus - Polac
Castellà - Català

Professors Nadius - Mini-grups

Certàmens

XXIV Certamen poètic Verge de Consolació

Per a treballs escrits en vers.

El termini de presentació finalitza el 5 de març.

Certamen Literari de Castellitx, 1996

- Certamen de poesia i narració curta.
- Concurs de poesia popular (glosat).
- Premi d'investigació *Castellitx*.

El termini de presentació d'originals acaba el 27 de març.

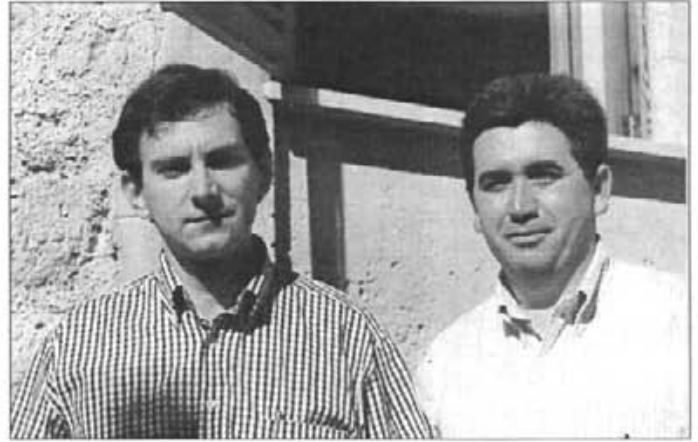
Les bases d'ambdós certàmens obren a la nostra redacció i estan a disposició de qui vulgui consultar-los.

Aclariment a una nota de premsa

Els regidors dels PSOE no formen part del govern municipal, però no deixen de treballar en les àrees que duen

A rel d'una nota de premsa apareguda a alguns diaris de Ciutat, en la qual s'expressava que "la Federació Socialista balear PSIB-PSOE ha obligat als regidors del PSOE de Montuïri, Gabriel Miralles i Bartomeu Servera a abandonar les seves delegacions de Cultura i Educació i Foment Econòmic que ocupaven a l'Ajuntament junt amb el seu equip de govern format pels membres del PP", el mateix Gabriel Miralles ens ha fet arribar el següent comunicat per a la seva difusió:

"L'equip de govern que hi ha ara a l'Ajuntament no es pareix en res a l'anterior, ni en el fons ni en les formes"

Un compromís amb el poble

Després d'haver-se celebrat les eleccions, tots els partits, i el nostre no n'és una excepció, analitzen els resultats que van treure a les eleccions. Les conclusions foren les següents:

Els montuïrers atorgaren de nou la majoria absoluta al Partit Popular malgrat la mala gestió que al parèixer de molta gent havia fet els darrers quatre anys.

El PSM després de molts d'anys tercera força política, augmenta de forma espectacular.

Nosaltres, el PSOE, registram els resultats més dolents de la història des de la democràcia. Perquè es donassin aquests resultats influeixen molts de factors, ara bé, el que calia era posar remei en vistes al futur per millora de posició.

L'Agrupació Socialista de Montuïri per unanimitat va trobar que es feia imprescindible obrir-nos a la societat, a les entitats i institucions.

Així i vist que de la labor de la forta oposició l'únic partit que es beneficiava no era precisament el nostre, vam pensar que si efectivament el PP canviava d'actitud i obria les portes a la participació posant les coses molt clares, sense abandonar la nostra independència, sense abandonar el nostre programa socialista, sense lligams que ens comprometin, podent exercir la nostra política i influir sobretot en la gestió del govern municipal, valoràrem molt positiu poder gestio-

nar àrees de govern.

Vam haver de decidir molt ràpidament a l'agrupació gestionar les delegacions d'Educació i de Foment Econòmic, però ho vam fer plenament convençuts del que fèiem perquè ho vam consultar a totes les persones que col·laboraren en el nostre projecte, que comprenem que era l'únic camí per poder fer coses en positiu per al poble de Montuïri.

Aquest ha estat l'esperit que ens ha mogut en totes les nostres actuacions, fer coses positius per al poble, abandonar obstruccions polítiques, criticar el que vertaderament és criticable i recolzar fermament lo que és bo per Montuïri.

A algun dirigent polític li va poder parèixer estrany, però és que des de la política professional es veuen les coses a vegades des del punt de vista més de la supervivència política que des de la visió de progrés del poble. Se'ns volia fer abandonar els càrrecs i les responsabilitats de gestió de l'Ajuntament; però no comptaven amb el parer d'uns militants i simpatitzants que abans que res són montuïrers i entenem que feim el bé i que per això ens mou estar en política.

L'equip de govern que hi ha ara a l'Ajuntament no es pareix en res a l'anterior, ni en el fons ni en les formes; ens deixen treballar i són dialogants, el grau de consens en molts de temes és important, i per altra banda s'accepten les discrepàncies. Davant aquesta situació,

doncs, abandonar sona a traïció. No obstant això després de diverses converses amb el secretari d'Organització del PSIB-PSOE, que va ser molt receptiu a les nostres postures, vam acordar lligar la posició del partit a nivell regional de no formar govern municipal amb el PP, però sense deixar de treballar en les àrees que duim. Per tant, el que ha aparegut a alguns mitjans de comunicació de que el PSIB-PSOE a obligat a deixar els càrrecs als dos regidors no és certa, ja que en cap moment l'agrupació ha donat resposta a cap ordre d'aquest tipus. El que hem fet ha estat demanar la substitució de dur les delegacions per crear dos Consells d'Educació i de Foment dels quals els dos regidors en seríem els presidents i podríem seguir endavant amb el que des de les eleccions va acordar l'Agrupació local del PSOE, l'Agrupació Socialista de Montuïri: fer gestió del nostre programa, fer feina, i criticar quan pertoca. En definitiva només fer poble entre tots. Esperem que el temps ens doni la raó.

Gabriel Miralles
Regidor. PSIB-PSOE

N. de R.: A la nota de premsa al·ludida, s'inclouen les següents manifestacions del batle Ramonell: " He acceptat la seva postura, ja que en lloc de funcionar a una delegació ho feren a un Patronat. Ara tendran més poder perquè hauran de dirigir un grup de persones. Lo important és que vulguin treballar".

S'ha dit que...

... Montuïri es podrà dir un poble de durada: duren es clots des carrers, duren es carrers sense asfaltar i també durà s'enllumenat de Nadal: preu per preu, sabates grosses.

... on és es batle es dies de festa? Per Sant Bartomeu, no hi era; per sa fira de sa Perdiu, tampoc; nit vella, lo mateix, i beneïdes, desaparegut.

... hi ha gent que per arribar a ca seva té problemes: direccions prohibides, obres per tot i endemés es qui fan ses siquies no senyalitzen ses obres fins que hi han arribat a damunt.

... per fi han posat senyals de trànsit per alguns carrers, però no estaria de més que ja que han començat, també acabassin.

... encara se senten queixes sobre sa implantació de direcció única an es tros des carrer de Palma. Queixes que no venen de gent externa, sinó d'alguns montuïrers que ara han de fer més recorregut en anar o sortir de ca seva amb cotxe.

... sa ruta turística de Montuïri està a punt: talaiot de Son Fornés, campanar des moros i es carrers estil prehistòric perquè almanco es romans els empedraven.

... qualcú demana on són ses autoritats. Es batle es perd totes ses festes i ses altres pareix que no són representatives. Sa nit vella, cotxes aparcats a damunt sa plaça (i això que eren de fora poble però amb arrels de Montuïri) i es "quintos" es dia de ses beneïdes fent desastres amb es tractor... i ningú piulava.

... s'actuació des grup "S'Ortiga" des dia dels Reis va estar molt bé i encara hagués estat millor si durant algunes actuacions no s'hagués menyspreat sa vida íntima de certes persones de relleu.

A sa gimcana del dia dels Reis vérem imitacions sensacionals i per a tots es gusts.

... a ses beneïdes de Sant Antoni hi hagué gloses per a tots es gusts, però qualcú n'amollà que ni eren gloses ni s'hi acostaven.

... però també hi hagué gloses que feien pena. Es glosados autèntics no comparegueren i de ses gloses que se sentiren, poques tenien aquell encant que antany les caracteritzava.

... per què han llevat "sa creu des quintos" abans de col·locar-hi sa de terme? Ara que hi havia qualcú que posava missions sobre quina faria més planta!

... es batle no en té abastament

amb s'Ajuntament de Montuïri i ara se presenta candidat a sa presidència de sa Federació Balear de Futbol. No serà massa!

... encara hi ha majors que volen ésser nins o els altres els hi tenen. I si no que ho demanin a tots aquells "grandolassos" que varen admetre regals dels Reis.

... suggerència: "Per què no es fan públics es noms des remitents de ses "juguetes" des majors, ja que els Reis sols en són portadors".

... es cans ja no embrutaran es carrers. Se'ls ha prohibit fer-hi ses seves necessitats. Però... obeiran?

En Xerrim

**La
vostra
tenda
d'esports**

(davant Can Binimelis)

Carrer Sala, 7 • Telf. 16 83 13 • 07260 Porreres

L'Ajuntament informa

Resum de l'acta de la sessió plenària extraordinària celebrada el 8 de gener de 1996

Operació de tresoreria

Amb el sis vots a favor del PP i les cinc abstencions del PSM i PSOE s'acordà renovar amb "Sa Nostra", Caixa de Balears, una pòlissa de 10.000.000 de pessetes a curt termini, amb les condicions que s'especificquen, essent el termini el 31-12-96.

Operació de préstec

També amb sis vots a favor (PP) i cinc abstencions (PSM i PSOE), es va acordar contractar amb "La Caixa", Caixa d'Estalvis i Pensions, un préstec de 17.000.000 de pessetes amb les condicions especificades i un termini d'amortització de 10 anys.

Pla Territorial d'Equipaments Esportius

Per unanimitat s'aprovà l'expedient de sol·licitud al CIM de finançament de les obres d'adobs i millora d'instal·lacions esportives en el Col·legi Joan Mas i Verd, amb un pressupost de 5 milions de pessetes, de les quals el CIM en finançarà 3.500.000 a fons perdut i la resta l'Ajuntament.

Informació de l'Ajuntament

Acomiadament del Secretari

Una vegada acabada la sessió consistorial, darrera la que hi assistia Joaquin Cebollada Royo com a Secretari, se li va oferir un sopar d'acomiadament amb assistència de tots els regidors.

Secretari en funcions

A partir de la data de cessament de l'anterior secretari, actuarà provisionalment el qui ho és de Porreres, Nicolau Conti Fuster, el qual despatxarà a la Casa de la Vila de Montuïri els dilluns i dimecres a hores d'oficina.

Bonificació del cànon d'aigua

Les persones amb ingressos inferiors a 1.097.250 pessetes anuals podran obtenir una bonificació en el cànon d'aigua, però abans hauran de tramitar la seva sol·licitud els dilluns o dijous de les 10 a les 14 hores a les oficines de l'Ajuntament.

Sa rua del carnaval

17 de febrer

A les 4'30 de l'horabaixa

Poden apuntar-se fins a un dia abans

Premis carrosses

1º 40.000; 2º 30.000; 3º 20.000

Premis comparses

1º 25.000; 2º 15.000; 3º 10.000

Premi individuals

Únic: 10.000

Gratificacions als participants

10.000 pts. a totes les carrosses
5.000 pts. a cada comparsa
1.000 als individuals

La partida serà de S'Hotel, es passarà per Plaça i l'arribada, en Es Dau. Allà s'entregaran els premis.

Inscripcions: a l'Ajuntament

La Presidenta del CIM juntament amb els dos vicepresidents i el batle en un moment en què aquest exposava les necessitats més peremptòries en el nostre municipi.

Ban d'Alcaldia

Queda totalment prohibit que els cans circulin lliurement pels carrers del poble i municipi. En cas contrari seran retinuts pels serveis de l'Ajuntament i el seu propietari serà multat.

A més, els ciutadans que passegin els seus cans tenen obligació de retirar del carrer els seus excrements. Tot això serà en benefici de tots i per a una eficaç sanitat.

Visita de la Presidenta del CIM

El passat dia 23 va visitar oficialment l'Ajuntament de Montuïri la Presidenta del CIM, Maria Antònia Munar, acompanyada del dos vicepresidents, Francesc Triay i Pere Sampol. A la sala d'actes tengueren una reunió amb tots els regidors a la qual li exposaren alguns

Els Reis

Dia 5 a vespre no mancaren a la cita. Com anys enrera es presentaren a la vila els tres Reis Màgics i varen repartir juquetes a tots els nins (i a alguns majors) i quasi totes les cases varen romandre alegres amb els presents reials. Les entregaren damunt el cadafal de plaça, si bé alguns dels qui rebé presents, ja fa molts anys que fou nin (o nina). La festa fou molt simpàtica.

Gimcana "S'Ortiga"

Dia 6 horabaixa, a plaça i organitzat pel col·lectiu "S'Ortiga" se celebrà una gimcana amb la participació de nombrosos joves d'ambdós sexes. No cal dir que l'espectacle fou de d'allò més entretingut i els espectadors, i sobretot els actors, passaren un horabaixa complaent.

Concert musical

El vespre del mateix dia 6, a l'església, el grup de cambra de Sant Llorenç dirigit per Francesc Sapinya, va interpretar el concert dels Reis. Brindaren 10 peces musicals, totes ells molt aplaudides. Una vegada finalitzat, a Can Xorri, el Patronat de Música, organitzador del Concert, va oferir un refresc als integrants i també a la Coral, a la Banda de Música de Montuïri i a diferents persones vinculades al Patronat.

Circ

Els dies 9 i 10, al costat del camp de futbol, el circ "Williams" va oferir dues vetllades a la gent de Montuïri que volgué acudir a presenciar l'espectacle que allà s'havia muntat. El públic, però, no fou molt nombrós.

Torrada dels "quintos"

La nit anterior a les beneïdes de Sant Antoni, dia 20, a plaça, els "quintos", com ja és costum, encengueren un munt molt gros de llenya i convidaren a una

En Pep Miralles "Xamena" tornà sortir per assenyalar a plaça el pas de 1995 a 1996

torrada a tothom qui volgué. Mentrestant també hi hagué música amb orquestra i ball. Les estelles, 24 hores després, encara no s'havien apagades.

Beneïdes de Sant Antoni

El diumenge següent a Sant Antoni, enguany dia 21, prop de la una del migdia començaven en Es Dau les tradicionals beneïdes de Sant Antoni. S'hi veren bastants carrosses i cavallistes. L'animació tant dels protagonistes com dels espectadors no va decaure en cap moment. Tractors, carrosses, animals de pel i de ploma, grossos i petits i també molta gent s'acostà a rebre la benedicció del Sant perquè guardi a tots de qualsevol mal.

La presidència del CIM visità Montuïri

En representació del Consell Insular de Mallorca, la presidenta, Munar, i els dos vicepresidents, Triay i Sampol, dia 23 visitaren Montuïri i a la sala d'actes de l'Ajuntament celebraren una sessió

amb el batle i regidors. La nostra primera autoritat civil aprofità per exposar als visitants les darreres realitzacions, però sobretot presentà les actuals necessitats, les més peremptòries del poble, les quals podrien i haurien de ser recolzades pel CIM. Aquestes feien referència al Pou del Rei, Es Molinar, Molf des Fraret, Graons, Cementeri vell (la part que es nega), el Pes dels Pores, la porxada de s'Escoleta, les mancances de la biblioteca municipal (un determinat ordinador), l'actual situació de la residència, el talliot de Son Fornés, les Tres Creus, la Sala Mariana... Però, pel que es va entreveure de les contestes a les necessitats, per ara serà molt difícil donar solució, per part del CIM, als temes exposats. Tal vegada qualcun.

Mas Tugores, Secretari General

El nostre paisà, el jove Joan Josep Mas Tugores, el passat 27 de gener fou elegit Secretari General de Joventuts EN-PSM. Càrrec polític a nivell regional i que ell pretén desenvolupar airoament.

AGRICULTOR JOVE

que es vulgui canviar a

VENEDOR DE MAQUINÀRIA

(Tractors FORD, Tractors FIAT, i eines), escrigui dades, mèrits i qualitats personals a

OSCA MAQUINARIA S.A.

Gremi de Teixidors, 35 07009 Palma

Orquidea

Perlas
Orquidea®

Bartomeu Mayol Vaquer "Xiu" i Maria Verger Mayol "Fideuera"

A les noces d'or encara tornaren revivre aquella il·lusió de 50 anys enrera

No són molts els matrimonis que arriben a complir els 50 anys de casats. És bastant freqüent el cas que sols un dels dos hi arribi.

Sortosament aquest passat mes de gener, concretament dia 16, els esposos Bartomeu Mayol Vaquer "Xiu" i Maria Verger Mayol "Fideuera" compliren les noces d'or. Ell en té 75 i ella, 70. Es conegueren, però, bastant joves, ja que en Tomeu sols en tenia 22 i na Maria, 17. Aleshores va començar entre ells el temps de coneixença, de fomentar amistat, estimació, comprensió, i tants altres caires que són valorats pels qui s'estimen. Tres anys després, ell amb 25 i ella, 20, es casaren a Ciutat a l'església de Santa Eulàlia.

Ara comenten i valoren en tot quant té de positiu, aquells anys en què es comprometeren un amb l'altre sense tenir cap doblar ni un, a així mateix han arribat als 50 des d'aquell dissabte de Sant Antoni de 1946.

Na Maria comenta que "en Tomeu frisava de casar-se perquè no tenia sa mare" i per això les noces no es feren esperar. Havien començat les relacions el dia de Tots Sants, i es pot dir que immediatament s'enamoraren, ho prengueren seriosament, tal com pertoca, i es casaren.

"Jo consentia a tot -diu na Maria-, encara que me n'hagués hagut d'anar a viure damunt es Puig de Randa, la qüestió era estar amb ell".

Va transcórrer el temps i encara que des de tot d'una desitjaven tenir fills, varen estar nou anys esperant el primer fruit del matrimoni. I va arribar en Vicenç, i onze anys després tengueren una nina molt petitona, tant que els va donar molt que fer. Va néixer sana, però, segons els esposos, agafà totes les malalties que té un infant. En el moment de néixer sols pesava un quilo 800 grams.

Avui en Tomeu i na Maria estan contents i satisfets perquè veuen el seus dos fills ja casats, als quals els va bé la vida. Del matrimoni del seu fill tenen dues nètes, una de 15 i l'altra de 4 anys. I del de la filla, un nét, que prest complirà els tres.

"Estam molt satisfets perquè la vida ens ha anat bé; hem hagut de lluitar molt, perquè no ens donaren res fet.

Acabaven de sortir de l'església de commemorar els 50 anys de casats

Quan ens casarem -afegeixen- sols fèrem una habitació i l'amoblarem".

En Bartomeu ha fet de xofer la major part de la seva vida. En un principi conduïa un camió de l'amo en Joan "Porrenc" i després i per espai de 24 anys, l'autocar de línia de Felanitx a Palma.

Quan en Tomeu ja tenia poc més de 50 anys varen agafar un cafè a Ciutat, al polígon industrial. Però dotze anys després també el deixaren, si bé fou per retirar-se de la feina. Havien tornat d'edat, es cansaven i varen decidir venir definitivament a Montuiri. I ara ja en fa 12 que estan jubilats.

Encara recorden tan pesada com era la vida del cafè per a ells. Ella cada dia a les 5 del matí obria "i estava 17 hores dreta, i molts de dies havia de dinar amb el plat damunt la mà", ens deia. "I encara ens sabé greu deixar-ho, perquè teníem una bona clientela" afegeixen.

Ens comentaven que l'alegria més grossa que han tengut a la seva vida fou la de tenir el dos fills i posteriorment el veure com s'entenen dins el matrimoni, tan feliços com són i els tres nêts que gaudeixen.

El dia que celebraren els 50 anys participaren a l'ofici, que per cert fou molt solemne. Després anaren a dinar a un restaurant on els tengueren una festa preparada. Allà, com si fossin dos nous casats, entraren als sons de la marxa

nupcial, els feren uns brindis, hi hagué orquestra i ball i allà gaudiren d'unes hores agradoses, amb simpatia i emoció.

O. Arbona

A "Sa Nostra"
Pluja de Cotxes

VAGI CERCANT APARCAMENT
 REGALAM UN COTXE CADA 15 DIES

Ara a "SA NOSTRA" només per estalviar a més de premis directes amb la nostra promoció "Ja és Nadal a Sa Nostra" regalam cotxes.

"SA NOSTRA"
 CAIXA DE BALEARS

De jove a jove

Miquel Verd Canyelles, estudiant universitari de comunicació audio-visual

"El segle XXI suposarà un gran canvi en les relacions humanes i socials"

Darrerament el món de la telecomunicació ha sofert una evolució espectacular, símbol d'avanç i benestar futur; motiu pel qual la indústria de la telecomunicació està destinada a marcar la societat del segle XXI.

Els diners possiblement passaran a un segon terme i la riquesa, tant econòmica com cultural d'un país, es mesurarà segons la capacitat d'emmagatzemar, clarificar i gestionar informació.

Aquestes afirmacions podem semblar un tant futuristes. Segurament intentarem clarificar-les parlant de la situació actual dels mitjans de comunicació i procurarem descriure les línies d'evolució que seguiran.

Amb aquesta intenció hem parlat amb Miquel Verd Canyelles, estudiant de tercer de Comunicació Audiovisual de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona, amb el qual ja poguérem tenir un intercanvi d'impressions sobre la seva vida com estudiant en el número de Bona Pau del passat més de novembre de 1994.

- Darrerament dins els mitjans de comunicació ha sorgit tota una nomenclatura no coneguda per a tothom i que ha entrat amb molta força dins l'opinió pública. Tal vegada la paraula que més s'utilitzi sigui "Autopista d'informació". Sabem que la internet és el primer intent seriós de construir-ne una. Podries explicar-nos, Miquel, en què consisteix?

- La idea va sorgir a EE.UU. quan diferents universitats volgueren crear una xarxa de comunicació entre elles. L'objectiu era aconseguir un sistema d'intercanvi d'informació ràpida i eficaç. En poc temps es pogué comprovar que això suposava un estalvi important d'esforç, temps i diners; de tal manera que altres universitats anaven introduint-se al projecte, així com també altres institucions de tipus empresarial, tant públiques com privades. La xarxa va esdevenir un sistema per a les gestions de tot tipus, a qualsevol distància, i poc a poc va anar estenent-se arreu dels EE.UU. Actualment usuaris de tot el món, gràcies a un sim-

ple procés, accedeixen a la internet, i centenars d'empreses amb un gran capital econòmic es dediquen a subministrar bases de dades de tot tipus, a les quals tothom hi pot tenir accés mitjançant el pagament d'unes tarifes determinades.

- Però, què és realment la internet? És un organisme, una xarxa, una empresa...?

- Internet no és ni la xarxa, perquè la xarxa és la telefònica, ni és una identitat física dins la xarxa, sinó que es podria catalogar com un acord entre tots els seus usuaris per tal de comunicar-se entre si. Ara bé, internet té un òrgan de gestió que s'encarrega d'establir els codis de circulació per dins la xarxa, d'unificar els criteris informàtics, que estableix unes determinades normes amb la intenció que no es faci un mal ús de la xarxa; així com també és l'òrgan on s'ha d'adreçar l'usuari per donar-se d'alta. Ara bé, pel que fa a les lleis sobre continguts i implicacions morals o econòmiques, actualment cada estat, en els seus respectius parlaments, ha començat a preocupar-se pel tema; però encara no hi ha una legislació clara i específica sobre el tema.

- Com es pot utilitzar aquest mitjà?

- Actualment qualsevol tipus d'institució pública o privada més milions d'usuaris privats, intercanvien informa-

ció d'un codi diferent per a cada institució, que és el que dona entrada al sistema informàtic d'aquesta. Ens podem informar que la internet és un gran llibre amb moltes pàgines, cadascuna de les quals amb un codi determinat. Pertany a un d'aquests organismes que hi estan connectats, i a partir d'aquí qualsevol usuari d'internet, tenint la clau d'entrada, pot accedir a qualsevol tipus d'informació.

- Evidentment tot això deu tenir implicacions a nivell social. Podem parlar, per tant, que comença una nova era, l'era de la comunicació? S'acaba així l'era actual derivada de la revolució industrial?

- Tots els sociòlegs actuals semblen coincidir en què en el segle XXI hi haurà un canvi en les relacions humanes i socials, entre nacionalitats, països i diferents ètnies. És més, a mitjan segle teòric sobre la comunicació, Mc Luhan ja va introduir el concepte "aldeia global", tot pronosticant que els mitjans de comunicació arribarien a constituir un entramat comunicatiu que posaria en contacte les diferents parts del món. D'aquesta manera intuï que totes les cultures tendrien contacte entre elles, coneixença millor, alhora que s'hauria creat una cultura universal, compartida per tothom, que unificaria els diferents pobles. Es pot dir que estar ben informat avui en dia, és tenir accés a la xarxa.

- Un altre tema que actualment està molt de moda en el món de la informàtica i de la telecomunicació és la interactivitat. Podries explicar-nos una mica en què consisteix?

- El concepte de interactivitat fa referència als sentits de la persona que juguen o naveguen dins un programa d'ordinador. Es parla de móns virtuals, móns que realment no existeixen, que només existeixen digitalment, gràcies a les tècniques informàtiques, i la persona que actua dins ells té llibertat de moviments. Hi ha diferents tipus d'interactivitat amb els elements. Els dos sentits que més estan involucrats són l'oïda i la vista. L'altre sentit que sembla que s'aconseguirà primer serà el tacte. Els altres sentits ara

són pures especulacions. La interactivitat pura és molt difícil d'aconseguir. Per ara és una mica utòpic parlar d'interactivitat.

– **Què més ens pots dir?**

– Hem parlat de xarxes de comunicació i d'interactivitat, dos temes que es poden unificar i donen lloc al concepte de *ciberespai*, concepte que posa en circulació William Gibson, al 1985, amb una obra de ciència ficció anomenada "Neuromance" i que ha estat acceptada per tota la comunitat científica.

– **Però, què és el *ciberespai*?**

– El *ciberespai* seria una mescla entre xarxes de comunicació i interactivitat. O sigui la persona humana per anar a cercar informació a qualsevol lloc de la xarxa, en lloc de fer-ho d'una manera passiva a través del teclat d'ordinador, es ficarà dins la xarxa mitjançant una representació oleogràfica d'ella mateixa. Seria com un ser. De totes maneres això per ara segueix essent futur i no se sap fins a quin punt aquesta interacció de les persones dintre d'aquest *ciberespai* serà efectiva. Es parla de sexe virtual i de coses semblants, però encara no es pot comparar amb el món físic.

– **Què suposa tot això?**

– Tot això, que duu a una sèrie de consideracions, suposa un avanç molt gran, un augment de la comunicació, però també duu moltes implicacions i problemes. A l'*internet*, per exemple, s'hi han trobat casos de pirateria, missatges moralment o èticament qüestionables. Els governs estan preocupats i es comença a legislar sobre la matèria. El que està clar, però, és que els governs s'hauran de posar d'acord a l'hora de legislar; però hi ha el problema que cada un té una constitució diferent i unes lleis determinades.

Com hem pogut comprovar, tot aquest món de la comunicació i de la informació evoluciona a gran velocitat. Tant és així que és molt difícil d'assimilar tots els canvis, perfeccionaments i descobriments que es produeixen. Pareix ésser, ara que ens trobam a les portes del segle XXI, que el començament del nou segle coincidirà amb el començament d'una nova era, l'era de la comunicació i de la informació.

Antoni Mesquida Llinàs

Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear Avis a les persones titulars d'explotacions agràries

La Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear avisa a les persones titulars d'explotacions agràries de les Illes Balears que poden presentar:

1) Sol·licitud de primes ramaderes 1996 (oví-caprí, vedelles per a carn i vaques nodrisses).

2) Sol·licitud d'ajudes pera cultius herbacis 1996 i declaració de superfícies faratgeres 1996.

3) Notificació de transferència o cessió de drets d'oví-caprí i vaques nodrisses 1996.

Lloc i termini de presentació de sol·licituds:

Es comunica a les persones titulars d'explotacions agràries interessades en les sol·licituds de primes i ajudes, com també en la declaració de superfícies i en la notificació abans esmentades, que els impresos de sol·licitud i documents complementaris, correctament complimentats, *s'hauran de presentar a les oficines de la Conselleria d'Agricultura i Pesca (carrer Foners, 10 - 07006 Palma), o també a les delegacions d'Eivissa, Ciutadella, Maó, Campos, Inca, Manacor i Sa Pobla en els terminis següents:*

Tipus d'ajuda o prima i termini de presentació de sol·licituds:

A) Durant tot l'any

• Prima especial en benefici dels productors de carn boví (Vedells).

B) Fins al 8 de març de 1996

• Ajuda als ramaders que mantenen vaques nodrisses.

• Prima en benefici dels productors oví i caprí.

• Pagaments compensatoris a determinats cultius herbacis cereals, oleaginoses, proteaginoses, lli tèxtil i blat dur.

• Ajuda en superfície a determinades lleguminoses gra (llenties, ciurons, vences i erbs).

• Declaració de superfícies faratgera, per tal de conèixer les UGM (unitats de bestiar major) de l'explotació per al càlcul del factor de densitat.

C) Fins al moment de presentar la sol·licitud i sempre amb la data límit de 8 de març de 1996.

• Notificació de transferència o cessió temporal dels drets a prima d'oví-caprí i vaques nodrisses.

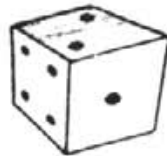
Informació i recollida d'impresos:

A les oficines esmentades, com també a les organitzacions professionals agràries.

IV Premi de novel·la breu Joan March Cencillo

La fundació Joan March ha convocat aquest premi dotat amb un milió de pessetes. Les bases que s'han de reunir per a poder-s'hi presentar obren a la nostra redacció.

Hamburgueseria Pub Es Dau

Avda. Es Dau

Montuïri

La pagesia i Sant Antoni

Antany les celebracions religioses tenien un caire festiu

Sant Antoni de Viana, per esser el sant protector dels animals, des de l'antiguitat ha estat el sant de més tradició i devoció arreu de les Illes Balears. I arrelat dins l'àmbit rural, no hi ha llogaret, poble i fins i tot ciutat que no celebri Sant Antoni. Hi ha pobles, Sa Pobla, Muro, Artà, Manacor i altres que el dia 16 de gener horabaixa i vespre ja hi ha festa grossa; pels carrers es veuen dimonis i dimonions que es passegen, i entrada de fosca, per les barriades, els veïns encenen fogarons, hi ha torrades, revetles, gloses, ballades, berbenes i la gent, tarrant xulla, botifarrons i llonganissa i bevent vi, està molt alegre. I el dia 17, festa del sant, celebren el tradicional ofici i beneïdes. No sé si l'horabaixa hi ha cap poble que celebri processó. A Montuïri fa un temps que en celebraven. Hi ha pobles que, com Montuïri, fa estona que el dia de Sant Antoni era festa; ara és dia feiner i celebren la festa el dissabte i diumenge següents.

Conten que Sant Antoni, que és el patró dels animals, perquè fent vida d'ermità en el desert, envoltat d'animals i entregat a l'oració, en certa ocasió se li presentà una truja portant un porquet malalt amb la boca. L'amollà a sos peus i amb *gruup* li demanà que el curàs. Sant Antoni el benef i tot d'una el porquet s'aixecà i partí a córrer. Des d'aquell moment truja i porcellet no se separaren d'ell. Arran d'aquest fet a les imatges i estampes del sant, hi ha a la vora d'ell el porcellet. Fa un temps, no molt llunyà, que no hi havia casa pagesa on l'estampa del Sant no estigués aferrada a la porta de la païssa o soll, perquè els guardàs els animals de tot mal.

PREPARACIO DE LA FESTA

Temps passat, a Montuïri, es preparava la festa de Sant Antoni el dilluns dels Reis, que era quan començava (ara no se celebra) la novena. Durant 9 dies seguits, els vespres, a l'església —que s'omplia cada vespre— es resava el rosari, hi havia sermó que feia gairebé sempre un predicador extern; i acabava la funció cantant en castellà i amb la tonada típica de l'ocasió el pare nostre, aves

Les beneïdes de Sant Antoni fins fa 30 ò 40 anys eren el moment culminant de les festes que el poble dedicava al Sant. Vet ací l'espectacle que oferia la Plaça Major fa cinquanta anys, quan uns animals havien acabat de passar davant el capellà que devora els graons els havia beneït. I, naturalment, cantades les gloses.

maries i goigs i salm al seu honor.

EL SERMÓ

Quasi sempre el tema del sermó era referent a la vida de Sant Antoni. Record que ens explicaven la manera com vivia en el desert, envoltat d'animals (per aquest motiu és el seu patró) i entregat a l'oració i penitència. Contaven de l'encontre amb Sant Pau, un altre ermità, com un dia no tenien res per menjar i un àngel del cel en forma de corb, des de l'aire, els amollà un pa que caigué enmig dels dos. Se l'havien de partir per agafar-ne mig per hom, però cap dels dos el volia xapar per no fer la seva part avantatjada. Diferent de la gent d'ara —deia el predicador— que tothom vol fer parts i triar. També ens relataven les contínues lluites que tenia amb el dimoni, el qual el temptava per tal de fer-lo pecar, i ell, fent el senyal de la creu, sempre vencia, volent donar-nos a entendre el triomf del bé sobre el mal. Per aquest motiu sempre es relaciona el dimoni amb Sant Antoni.

Totes aquestes coses que ara semblen contes de na "Maria Castanya" s'escoltaven amb molta atenció i devoció.

L'amo en Biel "Nofer" ha tomat d'edat i les gloses no li acabaren de sortir així com ell volia

Antany les celebracions religioses tenien caire festiu (encara és així, però d'altre manera), especialment la novena de Sant Antoni. Ocorria que una trentena d'anys enrera el joveçans i joveçanes no gaudien dels passatemps o diversions d'ara; no hi havia cotxes, pubs, discoteques... i a més, per a sortir el vespre, les al-lotes per anar segons on (al

Sant Antoni ara té poc treball de beneir animals de feina

cinema, per exemple), a ca seva, a vegades, no ho volien i aprofitaven les celebracions religioses per a després, en sortir de la funció, fer voltes pel carrer Major i plaça.

ELS PASSEIGS

Els passeigs eren les festes d'aleshores; es feien moltes voltes des de ca n'Aloi fins al cantó de la Sala Mariana. Per cert que el qui escriu fou arran de la sortida d'una novena i posterior passeig quan va començar a festejar i enamorar-se de na Joana, la meua esposa. I em consta que moltes altres parelles del meu temps i de més enrera, es conegueren pel passeig, que a Montuïri era molt famós i concorregut, tant els diumenges com quan hi havia funció a l'església, especialment la novena de Sant Antoni.

Enguany vaig assistir a l'ofici que se celebrà el passat 21 de gener i l'església sols estava mig plena, quan un temps s'omplia de gom a gom; i seguidament vaig anar a les tradicionals beneïdes en Es Dau i allà vaig gaudir de l'aire festiu que es respirava; i la gent s'ho passava bé veient la festa, però més bé semblava un espectacle pagà o de carnaval que una festa religiosa: les gloses amb poca gràcia, les "quintes", disfressades; el "quintos", fent de gambiots tirant tomàtiques i ous nials a la gent, i pocs animals. Sols vaig veure nou o deu cans, sis o set bèsties de feina, un "poney" i 12 ò 14 cavalls de carreres o de luxe, la majoria externs.

Damunt les carrosses tant hi havia gent major com infants

LES BENEÏDES

Record quan els parellers de les possessions anaven a beneir el parell i la majoria de pagesos, les seves bèsties; totes ben fregades i tan nètes que el pèl les lluïa, cabellera i coa ben arreglades, i les cabeçades i riendes ben lluentes. I com que eren ben devots de Sant Antoni confiaven amb ell i eren generosos amb l'almoïna i li encomanaven que donàs salut als animals, especialment la bftia, ja que no havent-hi maquinària era greu i preocupant tenir un animal de feina malalt. Pel que vaig veure enguany, Sant Antoni ara té poc treball de beneir animals de feina i molta per beneir tractors i carrosses, cans peluts i animals de luxe.

QUE ENS PROTEGESQUI A TOTS

Així mateix d'entre la molta gent que mirava les beneïdes vaig destriar un remolc de jovençans que feien *s'ase*, bramaven, tiraven sempentes, qualcun coecs, i com que les persones pertanyem al regne animal, vaig aplegar-me amb ells i fent un poc *s'ase* vaig anar a beneir-me mentre demanava a Sant Antoni que ens protegesqui a tots, persones i animals. L'escolà em donà una estampa i com que tenc la païssa i soll buides, l'aferraré a la porta de la caseta per així estar sota la seva protecció, i com que un està ben arrelat dins la pagesia, segur que ens empararà tots.

Sion Nicolau

El beneficiat de l'orgue

Fins principis del segle actual l'organista de la parroquia era un beneficiat

Dia 26 de juliol de 1667 reunits els jurats i consellers s'exposa entre altres qüestions que l'orgue de l'església parroquial necessita adobar, el batle demana al reste del consell si s'ha de cercar una persona que dugui endavant aquesta tasca.

Però l'aparell musical devia estar en tan males condicions que a una altra reunió del consell, dia 27 de juny de 1668, el rector parroquial comunica al consell municipal que farà l'orgue completament nou sense que li costi res a la vila.

I a mitjan any 1670 la universitat de Montuiri crea el càrrec de Beneficiat o Beneficiari de l'orgue ja que aquest és completament nou.

Avui recollim el text en el qual es nomena a la persona que ha d'ocupar aquest càrrec i els drets i deures que tindran ell i els seus successors.

Die 6 juliol 1670

Congregats y ajustats an la quasa de la universitat de la present vila de Montuiri, lloc acostumat de tenir i celebrar consel lo honor Antoni Miralles Batle Ral. lo prt. any an le prt. ville juntament ab los honor Antoni Miralles, Miquel Martorell, Gabriel Antich y Bartomeu Mas jurats lo present any los quals preveint citacions a fet ajustar als onos Gabriel Ribas de la Creu, Gabriel Ribas "Boivàs", Joan Ferrando de Mateu, Gargori Andreu, Bartomeu Antich, Bernat Nicolau, Antoni Miralles de Joan, Joan Antich de Melquior, Rafel Miralles de Rafel, Guillem Trobat de Sebastià, conselles lo present ann dient dit Miralles perlant per si y sos conseions Molt honorat i savi Consell lo peraque havem fet ajustar vs. ms. as que vs. ms. ja tindran notisia com an le visite del Illustrisim i Reverendisim Sr. Don Diego Ascolano Bisbe a les ores de Malorque fonc fet mendato a los honors jurats de aquesta vila que a les hores eren que de asienda de dita universitat fos fundat un binifisi per lo orga de nostra peroquia lo que fins vuy no ses fet y que ara vs. ms. tots tenen asperimentat lo que sea gastat per fer dits orges y que no avent hi persone a la present vile per

L'orgue de la parroquia en l'actualitat

toquar dits orges a cuda de no averi dit binifisi seria aver gastat sens fruit ningu y axi si vs. ms. los apareix que se funda dit binifisi discorreran los vots an le forme a vs. ms. ben vista.

E apres se an discorreguts los vots y pares de vs. ms. i altres si a determinat nemine discrepante que se funde dit binifisi a dit orga ab aso i no de altre manera que la primera presentasio se aie de presentar a Miquel Jaume fill de Pera netural de la present ville y axi mateix que tots los poseidos qui seran de dit binifisi degan aser fills de la present vile i no de altre manera lo qual Miquel Jaume i despres los qui poseiran dit binifisi tingent obligasio de abitar continuament an la present vila de Monturi per afecte de tocar dit orga i demes obligacions tindra y a las que per se negligensia o convenciensia de dit binifisiat volges abitar analtra part qualsevol sia que pessats dos messos i no tornera a la present vila per fer son ofisi que los jurats qui a les ores seran pugent fer aleccio de altre persona fille de dita villa lo qual dege prendra amoluments de dit binifisi i la renda de que sera adotat la qual dotesio se sera coneguda dels dits jurats.

I dit binifisi se a de fundar ab carec que lo dit Miquel Jaume i sos supsesos an dit binifisi tingent obligasio de anse-

ñar tocar orga, musique i grematique i de tot lo demes que sebran i despres de la mort del dit Miquel Jaume dit binifisi se ha de donar per los honors jurats qui seran ales ores an el mes apte fill de la ville aximinat per los aximinados dorga i axi consequivament se donera ab altres ab les metexas obligacions que le dit Jaume advertint que algun estudiant sera fill de pares probes tinge obligasio de ansenarlo de franc i aso a coneguda dels dits jurats, mes tindra hobbligasio dit Miquel Jaume i sos supsesos an dit binifisi de selebrar o fer selebrar quiscun any dos ofisis cantats ab diaque i subdiaque i orga a la capella de Nostra Senyora del Roser per los benefactos del dit binifisi ço es lo un el dia dels Reis perque Deu Nostro Senyor nos done bon Regiment per quant aquex die se fa astraccio dels elets de Batle i lo altre lo die de le Asumpcio perqua dit die se fa aleccio dels Honors Jurats i per dit afecte se done poder an el dit honor Antoni Miralles jurat i sindich de nostra Universitat perque pugafundar dit binifisi i firmar tots los actes nesesaris largament.

Testis

*Miquel Jaume fuster
i Miquel Martorell*

Guillem Mas Miralles

De la Cendra a la Glòria - I

Des dels darrers dies a Setmana Santa

Fineixen els darrers dies i, ja ben horabaixet, la greixonera de peus de porc i altres herbes, ha fet la festa. La follia de la jovenalla també fa els darrers alens, i, tocades a la parròquia les batallades penitencials, la padrineta, cuidadosa d'observar la Santa Quaresma, arregussa tot el porquim temptador, treu una olla de saïm fus i ofega dins ell totes les tallades que no s'han pogut acabar, i... fins a la Pasqua Florida! que enredoneix la panxeta, atapint-la de saboroses panades crespells i robiols.

LA JAIA QUARESMA

La pagesia de sols fa una quarantena d'anys, allecorava son esperit amb la cendra del primer dia de Quaresma i guardava son clima penitencial durant tota ella. La jovecua no anava de balls ni saraus, just feia en família i encara no per tot arreu, un poc de bulla cada dis-sabte vespre, per serrar o tallar una cama a *La Jaia Corema*, que en el quart dijous, entre la cridadissa dels al-lots, romania sols amb tres cames, serrada o tallada pel mig, i per això deien *la Jaia serrada*. Els fadrins no sortien de nit per la vila, sinó que, sopats tots i passat el Rosari, se colgaven just ermitans, com ho recorda encara la cançó popular:

Sa Corema ja és passada,
Mare de Déu, que no torn!
que tenc s'esquena escorxada
d'anar-me a jeure dejorn.

Les dones fins i tot no feien vetlada i haguessin considerat una profanació, en temps de Quaresma jugar a cartes, o promoure altres reunions recreatives.

EL SERMÓ QUARESMA

Tots els vespres l'església s'omplia per escoltar el sermó quaresmal; i els nins i nines que havien de combregar, acudien, entradeta de fosca, a algunes cases de "beates" on aprenien "les oracions". Solien fer la Primera Comunió el divendres de Passió, i després, a la rectoria, rebien la "esse", anomenada així, per la primera lletra de les paraules Santíssim Sagrament, a un pastisset de la forma de la dita lletra, ben polsinat de Sucre molt que tot melós, enfarinolava, amb no poques protestes de mares i ties, la mudada o el vestit nou de la Primera

Comunió. Els dos nins i nines que sabien millor "los oracions" o de més bona casa, rebien de mans del Sr. Rector, la "esse", una grossa estampa-recordança, i un bell llibret de pietat.

CANTAR FIGUES

El dissabte de Passió, veient el al-lots *la Barca* de domàs morat penjada a l'altar major per encobeir secretament els adoradors de la Vera Creu, que ens feien prou enveja a nostra minyonia, com també les dues vexil·les amb insígnies passionals, ja pensaven que dins vuit dies, sortirien a *cantar figues*, puis el dissabte del Ram fent boldronets d'infantesa, solien, sol post, visitar les famílies amigues, i en el portal, promovent forta escandalera, cantaven algunes cançons:

Venim amb sa boca dolça
de sa casa des veïnat,
i mos n'han servit un plat
d'aquelles amb tanta molsa.

Es figons de tres en tres,
madona, surten arreu,
dau-me'n moltes, si podeu,
que tenc força per dur-les.

Ses figues mos heu de dar,
bordissots i paratjals,
coll de dama i verdals,
tan gosses com sa mà...

EL DIA DEL RAM

El dia del Ram començava la pietat de la Setmana Santa a llecorar el cor de grans i petits. Era una bulla pels infants poder conseguir un "ram". Sol els de "casa bona", capellans i autoritats, brandaven l'ull tendre i daurat dels esvelts fassers que, amb els brins tramats pels dits enginyosos de les monges del poble, surt, no poques vegades, una verdadera obra d'art. Si fan la palma pels minyons, pengen o cusen pel teixit airós de la llatra, confitets llarguers i gratellosos, blancs o rossos, amb son nirvi de saborosa canyella, que són llepolia dels infants.

ELS DOTZE SERMONS

Ningú del poble hi manca en "els dotze sermons". Els fan al viu per dins el temple amb l'expectació del "Bon Jesús" carragat amb una creu grossa i les "caperutxes" que li fan de cort.

Comença la funció a mitjan horabaixa amb un jovençà de veu clara i poderosa que, dret damunt el banc del Batle, declama amb to de les lliçons litúrgiques, "la Sentència de Pons Pilat", escoltada per tothom amb respecte religiós i esperant ansiosos l'investida d'imprecacions clamoroses de part del Quaresmer quantre la desvergonyida injustícia de Pilat.

Acte seguit es mou la processó passional, fent una volta a tota l'església per cada estació, la qual es comentada breument pel Predicador i entre el cantar remugós del capellans, se sent el róssec de la cadena de ferro que penja de la cintura del "Bon Jesús" i que qualcú cuida de remoure traullosament. No es torba la topada emotiva de la Mare amb el Fill i l'emoció ompl els cors, i no pocs mocadors de mares i padrines emblanqueixen el dol dels negres vestits i aixuguen unes llàgrimes de pietosa compassió.

LA QUINTA ESTACIÓ

Tothom espera la quinta estació. Quan la comitiva passional es troba a la vora del batiport oposat a l'altar major, surt afuat el Cirineu (caperutxa amb dextral, xorrac i rest de llatra), dóna correns unes quantes voltes per dins l'església i, pegant uns cops forts al travessar llarg de la creu, bonament el se carrega. Segueixen les demés estacions amb el sermonet adient, fins que, a la darrera, desfilen els actors cap a la sagristia, i es fa l'últim sermó davant la creu, que després és pietosament adorada pel poble.

(Continuarà)

Josep Verd Palou M. SS. CC.

N. de la R.: Aquest article, que per la seva llargària hem dividit en tres parts, va sortir publicat a "Lluc" a l'abril del 1962.

Catalina Castellà Manera, de S'Holanda

Recorda noranta anys d'història del nostre poble

"En temps d'ametles cada vespre en pelàvem ajudats pels veïns... i a vegades acabava en ball"

Quan conversam amb ella sentim que un Montuïri sorprenent de fa quasi un segle es precipita damunt nosaltres. Un poble distint de l'actual. Una societat on les classes socials subsisteixen encara d'un mode molt acusat. Els costums heretats al llarg dels segles es tenien molt en compte; el poble estava fermat a ells fortament; els seguien. Diríem més bé que els obeïen. Per a les persones de llavors, eren una llei no escrita, però que no podien eludir.

Madò Catalina Castellà Manera conserva encara als seus 90 anys –quasi–, solatges d'un temperament alegre i despreocupat del que feia gala durant la seva joventut.

Se li nota també una seguretat en les seves afirmacions, gest inconfundible que persisteix i es propi de les persones acostumades a prendre decisions.

No ha perdut l'humor. Mil anècdotes acompanyen l'entrevista. No podem reflectir-les totes per manca d'espai. Veu el món actual amb no massa optimisme; però capeja molt bé el temporal. Foren sis germans: Biel, Miquel, Maria, Francisca, Catalina i Pereta.

Va néixer el 28 de febrer de 1906 "...a ses cases de s'Holanda...", ens diu, situades al carrer Major de Montuïri. Es casà amb Mateu Jordà Mateu. Té dues filles: Margalida i Catalina; néts i renéts. Sap llegir i escriure.

Asseguda a prop de nosaltres aguanta amb les seves mans un gaiato de fusta brillant. Una taula camilla ens separa. La seva filla Catalina dins la mateixa habitació, feineja.

– Estam ja dins els darrers dies. Podríeu dir-nos, madò Catalina, en poques paraules, com era la quaresma al vostre temps?

– No era igual que ara, com suposaràs. Les sobrassades romanien penjades a la perxa i durant tot aquest temps, no cada dia, li pegàvem d'arengades i a vegades, bacallà. L'església estava plena de gent cada vespre per escoltar els sermons. Així també els joves tenien una excusa per sortir i veure les al·lotes que pretenien.

– Però abans, en els darrers dies, segur que vos devíeu divertir. O no?

– Sí, a la nostra manera, i sense sortir de botador...

Es retura fent un poc la mitja, i continua.

– Qualque vegada, poques, ens passàvem. Record que una vegada un grup de pretendents joves, que venien devers ca nostra, vengueren a fer bulla amb una alfàbia, com no n'havia vista cap mai de

tan grossa. Quan ens la tiraren dins la casa, va fer un tro tan gros, que ho sentiren i tot pel carrer de Baix. En mig de la casa hi quedà un clot que vàrem haver de tapar amb ciment.

– Això es deia fer cas!

– El retgiró que ens duguérem va esser gros!

– Tornem un poquet enrera. On anàreu a escola quan éreu nina?

– Amb la mestra "Rei", al carrer de Sant Bartomeu. Abans, com totes les nines, a Ca ses Monges. Però el que record més són les classes de la mestra "Rei". Per cert, he conegut d'al·lotets els seus fills. En Rafel, que sempre estudiava tot solet, separat de nosaltres, dins una altra habitació, en Josep i en Joan. Els tres varen esser metges.

– El vostre primer llinatge, Castellà, no és corrent dins el nostre poble; però em referiré al segon: Manera. Sou parents amb la família de Sa Costa?

– Així és. Ma mare era germana de na Pereta de Sa Costa... No saps la cançó que feren a la meva tia?

– No, però supòs que la mos ensenyareu.

La cara de madò Catalina s'alegrà i el seu posat és optimista abans de començar el seu curt relat. Es passa el gaiato unes quantes vegades d'una mà a l'altra.

– Idò resulta que a la tia Pereta la pretenia en Baptista "Comelles", i algú que no devia tenir moltes feines es despenjà amb aquesta:

Si en Baptista sabia, Pereta, que ets en es ball, em pens que rebentaria ses cames an es cavall.

Els ulls alegres de la nostra interlocu-

tora perden la brillantor quan afegeix:

–Però ja veus, en Baptista es casà amb una altra. Un grup de joves de Porreres que coneixien molt la tia Pereta i la família de Sa Costa, les feren una visita i les dedicaren una glosa que deia així:

L'amo en Toni de Sa Costa;
hem vengut per quedar bé;
quesvulla hàgiu mester
de Porreres vendré aposta.

Deixam constància del fet. Una curiosa anècdota. En aquell temps, segur que tengué una certa transcendència.

– Digau-nos, madò Catalina, el cup que teníeu i que encara ara hi ha a la casa del carrer Major, l'omplíeu en el temps de veremar?

– Jo crec que sí. Nosaltres teníem molta vinya. Fins i tot venia gent a jornal a cavar-ne.

– I vos, en què estàveu ocupada?

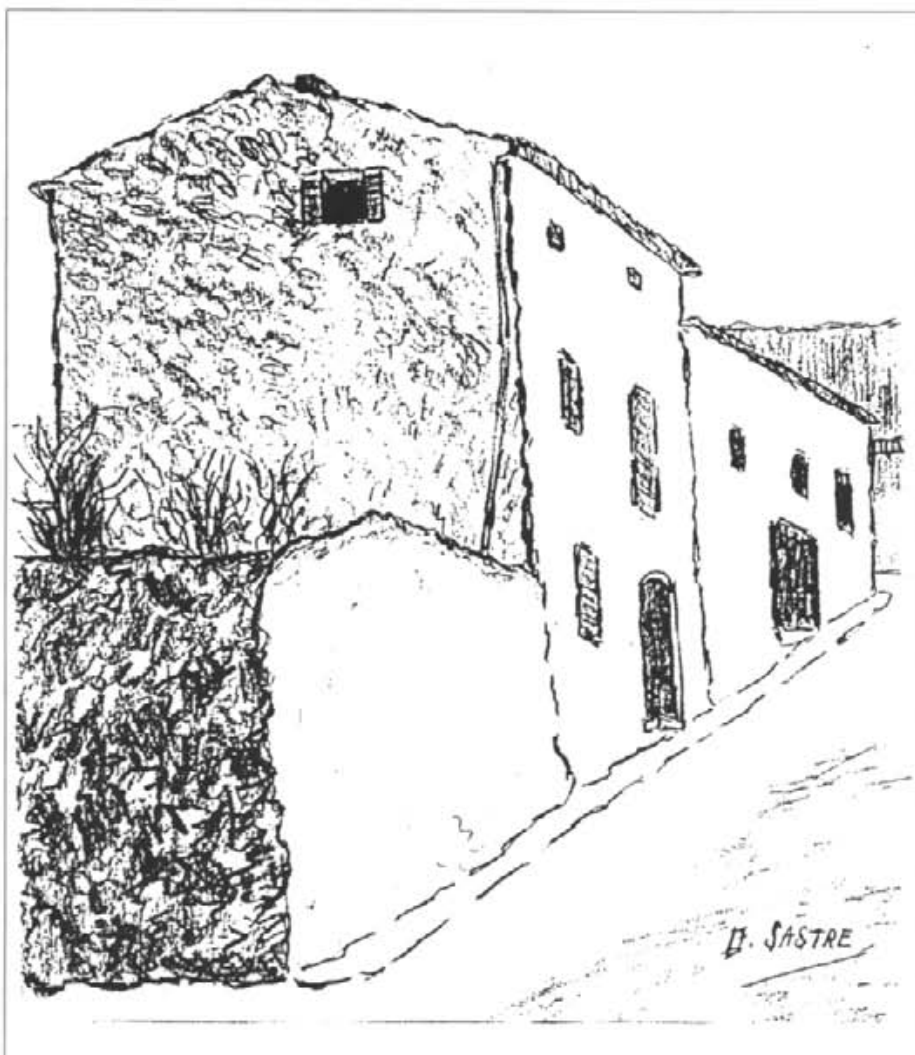
– Entre altres coses, feia les feines de la casa... Ara et contaré: Una vegada, la meva germana Maria i jo vàrem dur a vendre un viatge gros de pèsols a Ciutat. Hi anàvem amb carro, com et suposaràs. Va esser un poc l'excusa per comprar-nos vestits perquè venien les festes.

Interromp el fil de la conversa, dirigint-se a la seva filla Catalina, que està a prop de nosaltres.

– Catalina, mostra-li el retrat.

Aquesta ens mostra una fotografia en blanc i negre on hi ha dues al·lotes joves i plantoses: madò Catalina i la seva germana Maria.

–Llueixen uns costosos mocadors de punt groc –ens explica– amb dibuixos de flors estampades; les faldes, de seda natural, conjugaven amb els mocadors. Un "bolso" de l'època els penja del braç. Unes sabates negres de mig tacó completen la vestimenta. Una imatge evocadora i nostàlgica dels feliços anys vint.

Ca n'Aina "Vermell" en el carrer de Bonavista (Dibuix de Catalina Sastre)

– Estàveu molt elegants –comentam–.

– Bé; idò el que t'anava a dir és que anàrem per totes les botigues de Ciutat i el mocador que més ens agradà fou aquest. En demanàrem dos, un per hom, i ens digueren que només en tenien un, però s'oferiren a dur-ne un altre igual, de Barcelona. Quedàrem d'acord. Quan l'estrenàrem, el dia de Sant Bartomeu, no hi cabíem de contentes. El sol de l'horabaixa feia brillar la seda com si fos or.

Madò Catalina, en la seva narració, tornà viure el moment en tot el seu esplendor.

– Després de les festes venen els dies feiners.

– No me'n parlis. Es tractava d'espolsar i pelar les ametles que dúiem cada vespre a ca nostra. Davant era tota una habitació on hi buidàvem tots els sacs i quedava un gran caramull d'ametles. Els vespres molts de veïnats venien a ajudar.
(Continua a la pàgina següent)

**El mateix equip metge,
tots els divendres, de 6 a 8**

CENTRE MÈDIC PSICOLÒGIC

**Telf. 65 56 91
Davant l'església de Porreres**

**Certificats
de
conduir
i d'armes**

(Ve de la pàgina anterior)

dar-nos. A vegades també venien un grup compost per en Rafel "Costa", en Rossinyol, en Pep "Comelles", en "Miró", n'Andreu de can Socies... cada vespre acabàvem de pelar-les i qualque vegada finalitzava amb ball.

– Qui eren els músics?

– Oh! Un duia una guitarra, un altre, cantava... Un dia ma mare digué a madò Francina "Mostela" del sen "Molo" si volia dur unes castenyetes que tenia. Les digué i les hi baratà amb un pa.

– Supòs que no vos atrevíeu amb el tango o el rok dur.

– Ah!, no fillet. Ballàvem de llis

Ha agafat molt bé la broma i continuam.

– Pensava... en aquell temps els vespres no hi havia llum suficient pels carrers. No teníeu por?

– Un temps no era molt ben vist el que una al·lota circula sola pel poble després de tocar l'Ave Maria. Però no, fillet. No teníem por. No hi havia per què tenir-ne. Ara sí, tenc por.

– Vàreu conèixer algú, al poble, a qui li haguessin donat mal bocí o estàs encisat?

– No, mai vaig tenir coneixement d'això.

– Però a Lloret i a altres pobles sembla que se'n parlava molt.

– Devien ésser virolles.

– Digau-nos: féreu molta festa quan vos casàreu?

– Així mateix record que férem un poc de xocolata i ens casàrem a missa primera per no cridar l'atenció. Bona la vàrem fer! quan sortírem de l'església encara feia fosca i els graons estaven plens de gent per veure'ns sortir.

– Com avui. En aquest aspecte els costums no han canviat massa. Quina és, madò Catalina, l'època millor de la vostra vida?

Està un moment abans de contestar. Quan l'observam sembla que està mirant el passat amb els ulls mig oberts. Hi ha una certa solemnitat en les seves paraules quan respon.

– Després de casar-nos.. m'agradaria dir una cosa. El meu home, en Mateu era el darrer de Cas Collells, però tenia tres germans, més majors que ell: Toni, Biel i Joan, els quals romangueren fadrins. Quan morí la seva mare, els vaig continuar cuidant com si fos ella. Eren seriosos i molt bones persones.

– La vostra mare era de Sa Costa. Què ens deis del vostre pare?

Si per uns moments s'havia posat seriosa, ara torna adoptar el seu posat alegre.

– El meu pare no tengué cap germà ni germana. La nostra mare sempre ens deia: "al·lotes, no vos caseu amb un pubil". Era molt marejadís. Només anar amb el carro, el marejava. Sempre anava a peu. Quan teníem el meu germà Toni, que estudiava a Lluc, anàvem a cercar-lo amb un carro el vespre de matines, quan havia cantat la sibil·la, perquè passàs amb nosaltres el dia de Nadal. Mon pare

anava i venia a peu, devora el carro.

– Tenim un record confús del vostre germà Toni. Va arribar a dir missa?

– No. El pobre amb els estudis o el que fos, perquè era molt estudiós, es desequilibrà mentalment. Sempre vivia a les nostres cases de Son Costa. Per cert, passà un cas molt curiós. Els qui passaven per la plaça a altes hores de la nit, o la gent de Can Pieres que sortia tard del cafè, a vegades sentien l'orgue de l'església estant tancada. El rector no ho podia creure perquè ell tenia la clau. El misteri quedà desvetllat quan ens n'adonàrem que el qui tocava l'orgue era en Toni. Amb la clau de les cases de Son Costa obria les portes de l'església, una gran coincidència, i els vespres molt tard anava a fer d'organista. La meua mare no se'n podia avenir, ni ningú. I va dur la clau de Son Costa al rector mentre canviàvem el pany.

Amb les mans juntes, descansant damunt el mànec del gaiato, en silenci, contempla les teulades que es veuen a través de la finestra. Ha romàs quieta i silenciosa.

– La darrera pregunta, madò Catalina: Com vos imaginau els temps que vendran?

Ens mira breument.

– No ho sé. I si t'he de dir la veritat no n'estic massa endarrer. El meu món era un altre.

La nostra interlocutora s'acomiada. El còps acompassats del bastó en el què es recolza es perden suaument en la distància. Les seves passes apagades ens duen a la memòria les corregudes i el trull de la seva infantesa, l'alegria desenfadada de la seva joventut, als fel·lçons anys vint, a la seva responsabilitat en l'edat madura... tot s'ha transformat, avui, solament en records.

Miquel Martorell Arbona

BAR
RESTAURANT
MUNPER

ESPECIALITATS

- Cuina Mallorquina
 - Carn a les esgelles
 - Embotits ibèrics i mallorquins
- NOCES I COMUNIONS**

Ctra. Palma-Manacor. Km. 29 - Tlf. 64 40 70 - 07230 MONTUÏRI

*Mils de persones del
TERCER MÓN
vos donen les
GRACIES*

Manos Unidas
CAMPANA CONTRA EL HAMBRE

COMITE EJECUTIVO:
Barquillo, 38 - 3.º, 28004 Madrid
Tel. 308 20 20. Fax. 308 42 08

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

Vestits rars

Era poc temps abans de 1950, possiblement en el corral de Ca l'amo en Joan "Porrerenc". Allà alguns joves i jovesetes es divertien posant-se vestits rars, com es pot destriar als tres que estan a l'esquerra. També hi havia nins que jugaven, els quals, a l'hora de fer la foto, també hi volgueren sortir. En el grup hi veim en Joan "Comelles", na Francisca "de s'adrogueria", na Francisca Xamena, en Joan "Costa", na Francisca Verger, na Isabel "Llulla", en Tomeu "Porrerenc", na Joana Xamena i el tres petits de Can "Quelet".

Records d'infantesa

Les meves dues primeres gloses

Devia esser devers l'any 1920 quan encara jo no havia complit els 10 anys. Aleshores estava llogat amb en Pere "Silis", casat amb na Tonina "Pelosa". Aquesta tenia un germà, en Joan, que estava a França i d'allà va venir a Montuïri per tal de casar-se amb na Catalina "Saldadet".

Quan en Joan fou aquí, na Tonina "Pelosa" em digué que el sendemà en Joan es casava i després se'n tornaria cap a França. Però na Tonina s'acostà cap a mi i em digué: "Demà se casa el meu germà Joan i hem d'anar a brufarlo". I així ho férem.

Ens dirigírem cap allà i pel camí ja em digué que en esser-hi li havíem de fer una cançó. Al poc temps els noviis

s'entregaren amb una copa d'anís. Jo, aleshores, em vaig explicar amb aquesta:

Que molt d'anys, Joan "Pelós",
Catalina "Saldadet";
que en tenir un al-lotet
sia del gust de tots dos.

No em cabé ni encara ara dins el meu enteniment com na Tonina, que no sabia que jo feia gloses ni n'havia feta cap mai, em convidà a fer-ne. És per això que crec ben cert que aquesta fou la meva primera glosa.

Passat alguns anys, quan jo ja en tenia 13 ò 14 i estava llogat a Meià, un dijous vengué un palleter de Sant Joan per carregar palla i anar-se'n el divendres a fi de ser el dissabte a Ciutat per vendre-

la en el Pes de sa Palla. Aquest home va romandre a les cases de Meià amb nosaltres.

Aquella nit, després de passat el rosari, com era costum, fent vetlada, l'amo en Gaspar (el pare del qui fou el batle Gaspar Oliver), després que el palleter ens hagués tirat algun "piropo" em digué: "I ara, Miquel, no tens res per contestar an aquest homo?" Ell, abans, ja havia fet una glosa sobre el baptisme. Jo així li vaig contestar:

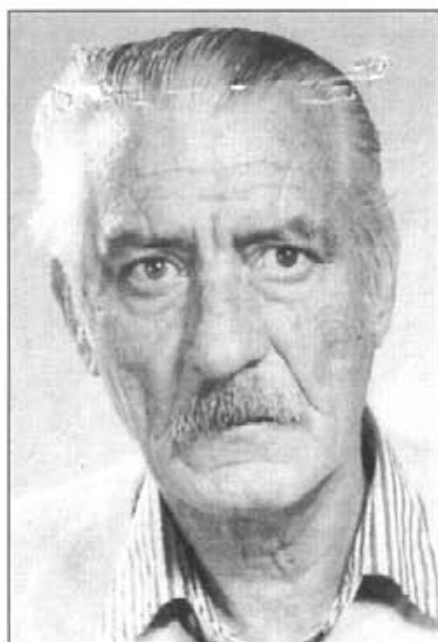
El sagrament del baptisme
no és per rebre un cristià.
Vos que vos deveu pensar
que es missatges de Meià
siguin com qualcun n'hi ha
que cerquen palla per viure?

I aquesta és la segona glosa de la què en tenc memòria.

Miquel Massanet

Josep Sanz Perelló, 25 anys de mestre a Montuïri Quan només en queda la memòria

Na Teresa, filla de don Pep Sanz, m'acaba de donar la notícia que son pare és mort. Sortosament fa alguns dies que vaig esser a temps encara de veure'l, viu i especialment afectuós, i de poder-li fer compartir el goig d'haver arribat a la cinquantena. Em consta que em seguí la broma, perquè això és una broma –tenir, o que et tengui, la mitja centúria–, potser una mica pesada. A partir d'ara només en quedarà el record, la memòria compartida per part de tots aquells que tenguérem la sort de conèixer-lo, a ell i a la seva dona, donya Teresa. No és fàcil expressar amb paraules el que han estat per a mi aquestes dues persones. Corrien els anys de la postguerra i, després, l'època del desenvolupament econòmic dels anys seixanta. En el Montuïri d'aleshores de vegades el temps transcorria a un ritme diferent de l'actual, més lent i monòton, sens dubte. Els records que tenc d'aquells anys són d'una materialitat poc propícia a les elucubracions filosòfiques i a les secrecions sentimentals d'un jovenet inquiet i amb ambicions. I és que en realitat la vida ordinària al poble no donava tampoc molt de joc ni per a la reivindicació patriòtica ni per a la pròpia aventura individual entorn de la vida amb el dret inexcusable, si importa, d'equivocar-se en l'empresa. En aquell ambient nacionalcatòlic, pur i dur, en què no s'estilava massa la transmissió

espontània d'afectes i d'efusions paternofamiliars, em vaig trobar amb la companyia pròxima, càlida, de don Pep i de donya Teresa. Per a mi varen representar un vertader oasi de benevolença i de comunicació, i això, vist ara amb la perspectiva del temps, som del parer que és absolutament impagable.

Donya Teresa, una dona jove, vitalista, inquieta, afectuosa, guapa, llesta –i no exager–, em va fer conèixer, d'entre altres, la literatura mallorquina de les col·leccions de l'editorial Moll, així com

en general les beceroles del catalanisme literari. Crec que no és mester dir que la seva simpatia, intel·ligència i sensibilitat em tenien especialment encativat. El seu encant particular i un primer amor més o menys coetani contribuïren, si va a dir ver, a créixer dins mi un cert sentit poètic de la vida ben amarat de romanticisme.

Don Pep, la imatge rediviva d'un Gary Cooper sortit d'un western, em pareixia alt, atlètic, amb el sempitern xigarret a la boca, una figura especialment entranyable. Amb el anys he pogut constatar que posseïa un tarannà, almenys amb l'aparença, prou escèptic, d'un laïcisme integral, liberal fins al moll de l'os –dels antics liberals, vull dir–, i, d'altra banda, lector inveterat, a qui agradava dur la contrària a l'ordre establert en matèria política i religiosa. Els records que en podria contar d'aquells anys són molt variats. Dir que per a mi foren uns segons pares espirituals no és pura literatura, sinó la pura veritat. A la vora del foc, en aquella cuineta, justa, del pis de cas Porrerenc, des d'on es podia contemplar una bella mostra del pla montuïrer, entorn del sopar a taula –arròs a la cubana, previsiblement–, record que parlàvem de mil coses. Hi érem tots: don Pep, donya Teresa, na Tita, na Neus i jo mateix. De don Pep en record i n'admir moltes coses. Li agradava l'atletisme, sovint pujava a la terrassa, de nit, i feia exercicis gimnàstics, quan encara Jane Fonda era tot just una joveneta; la natació, que practicava els estius a Deià i després a Sant Elm, feia submarinisme a ple pulmó i recollia nacres, quan encara n'hi havia; els passeigs, amb la seva companya inseparable, pels caminets polsosos de la vila; la lectura, don Pep tenia una especial devoció per escriptors com André Maurois, Rudyard Kipling, per alguns autors castellans de la generació del 98, etc. I, encara, don Pep era un entusiasta de la tertúlia, de la conversa tirada, aquesta activitat que al temps que corren va a la baixa segurament a causa del ritme estressant que vivim. Tenc a ment moltes converses, frases senceres, acudits, anècdotes, sobre mil aspectes de la realitat, entorn de

OMEGA

Moments estelars

AGENT OFICIAL

Joyeria Fermin

MANACOR-PORTO CRISTO-CALA MILLOR

l'amor, de l'humor i de la mort, de la literatura, de política, de senyores, de la llengua, del país... de la Vida en majúscula. De tot en parlava més enllà dels tòpics amb un esperit d'home jove, lliure i independent, lluny de la mentalitat dels coterranis i coetanis, amb qui convivíem. Tot això, naturalment, conformà un món molt peculiar en el Montuiri d'aleshores; per una banda, don Pep i donya Teresa constituïen un nucli fora del món ordinari i, tanmateix, el comú dels mortals, la resta dels vilatans, sentia per ells un respecte, una admiració, un afecte especials. I, de fet, i perquè consti en acta, mai en ma vida he sentit a algú parlar malament d'ells, cosa admirable en aquesta terra d'odis bíblics, de passions africanes i d'enveges d'allò més íntim i reconcentrat. I és que en realitat jo crec que més d'un alumne volia assemblar-se a ells, els nins volien ser don Pep, en ser grans, i les nines també volien prendre llum de na pintora con donya Teresa, en ésser més grandetes.

Na Teresa, na Neus i en Vicenç em diuen que les cendres de don Pep seran llançades en la mar de Sant Elm. Em sembla una bona idea, perfectament adequada. Jo crec que don Pep sempre va ser molt conscient de les condicions del joc, i cal no oblidar que la mort és decididament democràtica. I és que en realitat don Pep era d'aquestes persones, alhora sabudes i cordials, capaces de fer volar la imaginació i el desig en el món de l'abstracció intel·lectual, però que s'agradava també de tocar de peus a terra i a mar i d'aprofitar sempre que podia allò que la vida li podia oferir de més plaent. I, certament, no hi ha millor adequació que veure fosses, indissolublement, les seves restes amb aquesta mar mallorquina per ell tan estimada, imatge fidel, eloqüent, bellíssima, feta materialitat eterna, d'una de les persones que sens dubte he estimat més en aquesta vida.

Joan Miralles i Monserrat

N. de la R: Josep Sanz Perelló, mort el 23 de desembre de 1995, era natural de Ciutat i va exercir a Montuiri com a Mestre Nacional 25 anys; des del primer de gener de 1944 fins al 31 d'agost de 1968. Estava casat amb Teresa Coll Bauzà, també Mestra Nacional a Montuiri, des del 1er d'octubre de 1946 fins a la seva mort, el 18 de desembre de 1968. Tengueren dues filles: Teresa i Neus.

Don Pep Sanz amb alumnes de l'escola

Era l'any 1952 quan aquests alumnes a qui ell ensenyava tenien 11 ò 12 anys i es fotografiaren amb ell. Hi podem veure (drets): en Gaspar de Meià, Tomeu "Rodetes", Bartomeu "Quelet", Antoni "Canet", Joan des Figueral, Batomeu "Perull" i Antoni "Xiu"; (acotats): Joan "Matxo", Antoni "Xiu", Antoni "Confiter", Rafel "Bello" i Antoni de sa Pleta.

Nova activitat musical del P. Martorell

Convidat per la Conferència Episcopal Italiana, a principis de gener passat el P. Antoni Martorell va assistir a un Congrés de Perfeccionament litúrgico-musical a la ciutat de Roma, per a alumnes de Conservatori i universitats que aspiren a esdevenir organistes o bé animadors d'assemblea litúrgica.

La Ponència que va desenvolupar girava entorn al *Ministeri de l'Organista Litúrgic*, argument que fou tractat —com ell assenyala— sota un argument nou i original, presentant l'organista litúrgic posconciliar a la llum d'un carisma particular i específic, tal com el veim desenvolupat en el període auri del tardà Renaixement i del Barroc musical, quan l'organista desplegava el seu rol diferenciado, no solament com acompanyant de la comunitat o com a simple escorta festosa dels ministres celebrants, sinó que va molt més enllà, constituint-se en "exageta i comentador de la paraula", acomplint un autèntic ofici de catequista i pregoner del missatge evangèlic, com

antany ho feren Frescobaldi, Bach, Buxtehude i tants d'altres.

Després de l'exposició del tema tengué lloc el debat de la "mesa rodona" amb forma molt interessant i fins i tot apassionada. El P. Martorell féu presentació tot seguit d'una obra per a orgue que testimoniatjava i explicava la ponència que havia prèviament exposada. Es tracta d'un volum d'obres per a orgue, de 158 pàgines, imprès a Florència per encàrrec de l'editorial *Franciscanum* de Roma, que porta per títol *L'Organista Celebrante*.

Al dia següent fou presentada en sessió solemne l'esmentada obra, a la seu de la Conferència Episcopal Italiana, en mig d'una acollida entusiasta. A requeriment dels alumnes i de les autoritats, pròximament es publicarà un Compact Disc de la mateixa obra, per a orgue, la qual, pel seu contingut i enfocament, és qualificada com a única i singular dins l'àrea dels païssos de llengües romàniques.

O. Arbona

8 equips de ping-pong del Col·legi, a la fase comarcal

L'equip de I Preferent no acaba de trobar-se a sí mateix

Una altra activitat esportiva va començar el passat mes de gener, el tennis taula escolar. El col·legi de Montuïri participa a la fase comarcal amb 4 equips infantils masculins, 1 benjamí femení, 1 aleví femení, 1 aleví masculí i 1 infantil femení. Total són vuit equips.

A la primera jornada infantil masculina celebrada al Club S'Escrui de Campos es varen produir aquests tanteigs: S. Alfons de Felanitx, 3 - Montuïri D, 2. F. J. Ball. Campos, 0 - Montuïri B, 3

RESULTATS

Els resultats dels equips montuïrers registrats durant el passat mes de gener han estat els següents:

FUTBOL

I PREFERENT

Soledat, 1 - Montuïri, 0
Montuïri, 1 - Independent, 1
Escolar, 0 - Montuïri, 1
Montuïri, 0 - Petra, 1

JUVENILS

Pollença, 3 - Montuïri, 1
Verge de Lluc, 1 - Montuïri, 0
Montuïri, 4 - La Salle B, 1
Montuïri, 1 - Son Roca, 0

INFANTILS

S'Horta, 2 - Montuïri, 5
Montuïri, 3 - Porreres, 1
Montuïri, 2 - Vilafranca, 2
Barracar, 2 - Montuïri, 6

ALEVINS

Montuïri, 3 - Porreres, 1

L'equip del Montuïri juvenil

Llosetense, 5 - Montuïri, 0
Montuïri, 1 - Sallista At 2
Beat Ramon Lull, 3 - Montuïri, 0

BENJAMINS FUTBOL-7

Montuïri, 4 - Algaida, 2
Arenal, 8 - Montuïri, 0
Montuïri, 4 - Santanyí, 3

FUTBOLET INICIACIÓ

Sant Joan, 0 - Montuïri, 5
Montuïri, 0 - Vilafranca, 12
Montuïri, 3 - Santa Margalida, 7

BÀSQUET INFANTIL FEMENÍ

Montuïri B, 30 - Montuïri A, 20
S. Alfons Felanitx, 4 - Montuïri B, 50
J. Capó Felanitx, 37 - Montuïri A, 14
Sineu, 20 - Montuïri B, 42

MINIBÀSQUET FEMENI

Cala d'Or B, 2 - Montuïri, 18

PARTITS DEL MES DE FEBRER

FUTBOL

DIA	HORA	PARTIT	CATEGORIA
03		Xilvar-Montuïri	aleví
03		Campos-Montuïri	benjamí f-7
03	16	Montuïri-Badia Cala Millor	cadet
04		Consell-Montuïri	I preferent
04		Rellotg Calvo-Montuïri	juvenil
10	10,15	Montuïri-Espanya	benjamí f-7
10	11,30	Montuïri-Alaró	aleví
10	16	Montuïri-Algaida	infantil
10	17,30	Montuïri-Artà	juvenil
11	16	Montuïri-Xilvar	I preferent
17		Felanitx-Montuïri	infantil
17	11	Montuïri-Poblenc	cadet
18		S'Arenal-Montuïri	juvenil
18	16	Montuïri-La Unió	I preferent
24		Montuïri	benjamí f-7
24		Artà-Montuïri	cadet
24	11,30	Montuïri-Montaura	aleví
24	16	Montuïri-Espanya	infantil
24	17,30	Montuïri-S. Francesc B	juvenil
25		Andratx-Montuïri	I preferent

BÀSQUET

02	18	Ses Salines-Montuïri A	infantil
02	18	Joan Capó-Montuïri B	infantil
03	11,30	Joan Capó B-Montuïri	aleví
09	17	Sineu-Montuïri A	infantil
10	11,30	Cala d'Or A-Montuïri	aleví
16	18	Montuïri B - Ses Salines	infantil
16	19	Montuïri A - Sant Alfons	infantil
23	18	Sant Llorenç-Montuïri B	infantil

Biel Gomila

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Tejedores, 34 (Pasaje)

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11

Pol. Son Castelló

07009 Palma de Mallorca

CONEGUEM L'EQUIP DE I PREFERENT

Jaume Alcover Melià

Actualment sols té 20 anys, ja que va néixer el 18 de maig de 1975. Va començar a jugar de molt petit i successivament ho ha fet amb el Montuïri infantil, benjamí, cadet, aleví, juvenil i dos anys amb el Vilafranca a primera regional. I ara juga de defensa amb el Montuïri de I Preferent.

Considerant els equips de I divisió, confessa que el FC Barcelona és l'equip de les seves preferències i els jugadors que més admira són n'Emilio Butragueño i en Laudrup. I pel que fa al Montuïri considera que es classificarà dins els 10 primers.

L'anècdota que conta és la següent: fa dos anys, quan jugava amb el Vilafranca, concretament aquella nit que el Barcelona va perdre la copa d'Europa davant del Milà, un amic meu va presentar-se a l'entrenament vestit de jugador del Milà per riure's de mi.

Club Columbòfil Missatger Inici de la temporada 1996

La temporada 1996 es presenta molt interessant, doncs a més del pla previst per a la present temporada, la Federació organitza dues amollades insòlites, una gran-fons des de Portugal, el dia 11-4-96 (1.300 Kms.). Aquesta cursa és especial degut a la seva gran distància, mentre que l'altra prevista també és especial perquè el lloc escollit per a l'amollada és des de Catalunya, i això vol

Joan Carles Vicens Jaramillo

Va néixer el 24 de setembre de 1976. Per tant ara té 19 anys. Quan era petit va jugar amb el CIDE infantil, cadet, aleví, benjamí, i amb el Penya Arraval juvenil. Ara, amb el Montuïri de I Preferent, ocupa el lloc de carriler dret.

Té predilecció pel Reial Madrid, com equip, i p'en Raül, com a jugador. I pel que fa al Montuïri és optimista, com ha de ser tot jugador. Creu que hi ha lliga i temps per aconseguir un lloc a la taula classificatòria per disputar la lligueta d'ascens a III divisió.

És un dels jugadors nous, però ja coneixia Es Revolt perquè a la passada temporada havia jugat contra els juvenils del Montuïri quan ell ho féu amb el Penya Arraval.

dir que canviarem dràsticament la direcció d'amollada dels coloms. Sempre era direcció Oest-Est i ara seria Nord-Est. La cursa seria una gran prova de velocitat d'uns 200 Kms. El lloc segurament, Vilanova i la Geltrú i hi participarien tots els colomistes de les tres illes, amb un màxim de cinc coloms.

Aquesta cursa de velocitat prevista des de Catalunya té la intenció de cercar nous punts d'amollada i sobretot que les tres illes tinguem les mateixes oportunitats, doncs quan s'amolla des de l'oest, sempre tenen més avantatges els colomistes d'Eivissa.

Procurarem informar puntualment de l'evolució de les curses i de les classificacions, ja que el proper dia 3 de febrer començarem les curses des d'Eivissa. El pla de

Baltasar Socies Pocoví

És un dels jugadors més joves de l'equip, ja que el passat 26 de desembre va complir 19 anys. Des de nin i fins ara sempre ha jugat amb el Montuïri, amb tots els equips de futbol base. A dins el camp no sempre ho ha fet al mateix lloc, i ara, a preferent, ho fa generalment de mig dret.

El Reial Madrid és el seu equip predilecte, i com a jugadors creu que els millors són Michel i Juanito. I pel que fa al Montuïri espera que a la classificació final l'equip romandrà entre el 7 primers.

El record esportiu que més li ha quedat gravat és el d'haver participat, quan encara era juvenil, a la lligueta d'ascens a la divisió d'honor, essent aleshores Joan Garau l'entrenador.

J.A. Payeras Ramonell

concosos previst és el següent:

Data	Lloc	Modalitat	Km.
3 Febrer	Eivissa	Vel.	150
10 "	Eivissa	Vel.	150
17 "	Eivissa	Vel.	150
24 "	Eivissa	Vel.	150
2 Març	Alacant	Vel.	300
9 "	Eivissa	Vel.	150
9 "	Alacant	Vel.	300
16 "	Oriola (Alacant)	Vel.	350
23 "	Calp (Alacant)	Vel.	300
30 "	Baza (Granada)	Fons	550
6 Abril	Oriola (Alacant)	Vel.	350
12 "	Cap de Bou (Badajoz)	Gr. Fons	750
13 "	Puertollano (C. Real)	Gr. Fons	650
27 "	Baza (Granada)	Fons	550

Jaume

Col·lectes extraordinàries

Les col·lectes extraordinàries que s'han fet a la parròquia de Montuïri al llarg de l'any 1995, l'import de les quals ha estat enviat a l'administració diocesana, han estat aquestes:

Febrer Campanya contra la fam	184.680
Març Dia del Seminari	47.515
Maig Mallorca Missionera	89.310
Juny Càritas	59.375
Octubre Domund	101.615
Novbre .Església Diocesana	67.700
Desbre Càritas (Nadal)	165.305
<i>Total</i>	<i>715.500</i>

Cal a dir que el 1995 s'han recollit 150 mil pessetes més que el 1994.

Trobada de matrimonis

El proper dia 3 de febrer tindrà lloc a Montision de Porreres una trobada amb tots els matrimonis de l'arxiprestat i d'altres que col·laboren en els cursets prematrimonials. Serà una jornada de festa i de germanor.

Dejuni voluntari

Dia 9 de febrer pròxim (divendres), és el dia assenyalat per viure en compenetració amb els qui els manca l'alimentació. El fet que en el món encara hi hagi gent que mori de fam hauria de remoure més la consciència de les persones responsables dels qui pateixen les més penitències necessitats vitals.

Campanya contra la fam

El diumenge següent al dejuni voluntari, dia 11, és el dia de la campanya contra la fam. Els doblers que aquest dia es recolliran no sols serviran per mitigar la manca de nutrició, sinó també per ajudar a obres humanes de promoció social i cultural en els països del Tercer Món tan necessitats.

Quaresma

Amb el dimecres de cendra, el proper dia 21 iniciarem tots els cristians un temps de reflexió, pregària i penitència per preparar-nos per al gran esdeveniment de la Resurrecció de Jesucrist (Pasqua). Aquest dia, a les 20 hores, tindrà lloc la imposició de cendra.

Formació cristiana

També dia 21, a les 21 hores, a la rectoria d'Algaida i dins el curs de formació cristiana, el P. Pere Riera, M. dels

ELS PLANOLS PER A LA RENOVACIÓ DEL PIS DELS GRAONS

El passat 24 de gener, l'arquitecte Joan Bauçà, va presentar al Consell Paroquial els plànols provisionals que serviran per a la renovació del graons

SS.CC. i Prior de Sant Honorat, presentarà el tema.

Cursets prematrimonials

El proper curset prematrimonial se ce-

lebrarà a la rectoria de Montuïri. Començarà el 26 de febrer i acabarà el 5 de març. Els temes s'exposaran cada dia a les 21 hores, excepte dissabte i diumenge.

Carta a Déu:

Aturar la fam!

Benvolgut Déu:

Permeteu-me canviar una frase del Parnostre, aquesta oració que Vós ens vàreu ensenyar. Quan jo ressi aquesta oració no tornaré dir: el nostre pa de cada dia, donau-nos-lo avui. Jo no vull demanar-vos pa, mentre malgast en altres coses; no vull demanar-vos pa, quan ens manca per a tabac, per a copes, per a capritxos... Jo vull demanar-vos el pa per als altres: per a 40.000 nins que moren cada dia de fam i per a 40 milions de persones que moren a l'any per manca d'aliments.

Què hem de fer, Pare, per moure'ns la consciència? La societat ja no sent res davant aquestes xifres, ni tampoc davant les imatges dels nins raquítics que surten a la televisió. També estan explotades les fotos i les campanyes contra la fam. Ja està explotat tot, Pare.

Potser hi hagi qualche cosa més urgent que evitar la mort de mils de nins cada dia? Aleshores, Senyor, jo

no vull autopistes, jo no vull jardins, jo no vull Olimpíades... no vull res!

Permeteu-me, Senyor, canviar una frase del Parnostre, com últim recurs. Permeteu-me dir: *el nostre pa de cada dia, DONEM-LO AVUI*. Tal vegada així a la gent se li mogui la consciència, perquè ja no sabem que hem d'inventar per denunciar tant de malgastament i tanta insolidaritat.

Jo no vull viure en aquesta societat del tot val, del consum i del malgastament. Jo no vull dormir amb la consciència tranquil·la davant tanta injustícia, mentre altres es dormen per a sempre perquè no tenen aliment per al camí.

Senyor, que tots diguem: *El nostre pa de cada dia, DONEM-LO AVUI*. Que sapiguem compartir el nostre pa. I amb el pa, el respecte, la tendresa, tot quant tenim i tot quant som.

No vos deman res més, Pare. Sols això: que ens faceu capaços de donar i de compartir.

El meu nom

Temps passat

10 anys enrera

Febrer de 1986

Campions d'atletisme

En els campionats de Mallorca d'atletisme celebrats el 15 de febrer de 1986 triomfaren dos nins de Montuïri: Joan Barceló, d'11 anys, guanyà el d'alevins, i el seu germà Esteve, de 9 anys, fou subcampió de la categoria de benjamins.

25 anys enrera

Febrer de 1971

Nou Ajuntament

Dia 7 de febrer de 1971, a rel de les eleccions celebrades el 17 de novembre i l'1 de desembre anteriors, passaren a ocupar els càrrecs de regidors del nostre Ajuntament, Miquel Fiol Company, Jaume Ramonell Aloy i Gabriel Mayol Gomila. I dia 14 del mateix mes, després d'una reestructuració, es va constituir el nou Consell Local del Movimiento, presidit pel batle Gaspar Oliver.

50 anys enrera

Febrer de 1946

Nou Ajuntament

El nou Ajuntament prengué possessió dia 9 de febrer de 1946. Fou designat batle Raimundo Arbona Rigo i regidors, Gabriel Mayol Mayol (1er tinent de batle), Bartomeu Rossinyol Cerdà (2on tinent de batle), Miquel Mayol Veny (Síndic) i Joan Miralles Riera, Rafel Mayol Felani, Miquel Clar Sastre, Gabriel Ramonell Aloy i Joan Cerdà Miralles (regidors). A l'acabament de la sessió s'envià una salutació al governador perquè fes arribar al Cabdill Franco l'adhesió de tots els qui componen el nou Consistori.

100 anys enrera

Febrer de 1896

Nova apotecaria

El llicenciat en farmàcia, Joan Verd, havia obert l'apotecaria un dels darrers dies de gener de 1896. I dia 2 de febrer següent ja rebé a la seva oficina la inspecció del subdelegat provincial de farmàcia.

Escala i barana

A la sessió de l'Ajuntament del 2 de febrer l'Ajuntament acordà construir una escala de pedra amb barana de ferro a la rampa que hi ha a la davallada del carrer de la Penya al de Sant Bartomeu.

Apotecaries

Diumenges de febrer de 1996

Porreres..... 4 | Vilafranca..... 18
Sant Joan... 11 | Ariany 25

Pluviometria

Gener de 1996

Dia 5.....	4'1	Dia 23.....	11'7
" 6.....	3'9	" 24.....	3'4
" 12.....	24'8	" 28.....	1'4
" 13.....	11'7	" 29.....	22'8
" 20.....	1'4	" 30.....	7'3

Total..... 84'0

Noces d'argent

26 gener 1971

Julià Morro Cànaves (de Pòrtol) amb Maria Ribas Nicolau "Reus"

18 febrer 1971

Bartomeu Mudoy Nicolau "Mudoi" amb Catalina Servera Cerdà "Rafalera"

Cuinar en casa

Rosquilles

Ingredients

500	grams de farina
1/2	tassó d'oli
1/2	tassó de sucre
1/2	tassó de llet
3	ous

La ralladura d'una llimona, una copa d'anís, un paquet de llevadura "Royal" i 1 litre d'oli.

Elaboració

Es mesclen tots els ingredients i es deixa tovar una hora i mitja. Es posa la pella al foc i una vegada calent es fan bolletes rodones. Es fa un forat com si fossin bunyols, es fan un talls al voltant i es frigen.

Francisca Roig Lladó "Prima"

Demografia

Gener de 1996

Naixements

Dia 18.- Mercè Jaume Pujol, filla de Joan i de Margalida.

Dia 25.- Llúcia Gomila Cifre, filla de Josep i Llúcia.

Defuncions

Dia 4.- Josep Xamena Castell "Xamena", viudo de 90 anys.

Dia 11.- Apol·lònia Miralles Amengual, "Pèl", casada, de 72 anys.

Dia 27.- Paula Garcia Moll, nina de 10 mesos.

Gloses

A n'en Pep Xamena

En Pep Xamena s'és mort;
que Déu el tengui a la glori';
ara prendrà possessori
en el cel o més a prop.

A Gaspar de Can Pieres

Molts vegades en l'any
ja m'he de buidar sa testa;
Gaspar: et vull dir amb aquesta
que molts d'anys puguis fer festa
amb sa salut tan xalesta,
companyero, com enguany.

A Sant Antoni

A davant es Sant Antoni
hi ha molts de predicadors;
però com jo, davant vos,
cap n'hi ha mentre que em mori.

Miquel Massanet "Parri"

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

BIGUES - BLOCS - RAJOLS - AÏLLAMENTS
TRANSPORT PROPÍ - PINTURES - XEMENEIES
DISSABTES MATÍ OBERT

Crta. Montuïri - Porreres, Km. 1 - Tlf. 64 66 95

MONTUÏRI

Els plànols per a la reforma dels Graons, aprovats pel Consell Parroquial

Moltes vegades hem parlat de la reforma d'els Graons –un dels llocs més emblemàtics el poble, si no el que més–, però aquesta sembla que s'ha pres més seriosament que les anteriors. Si fa una parell d'anys la iniciativa va partir de l'Ajuntament i de l'Associació de Persones Majors, ara la idea ha sorgit de la mateixa parròquia, la què en definitiva es la propietària dels terrenys.

El passat 24 de gener, davant el Consell Parroquial, l'arquitecte Joan Bauçà, el qui anys enrera fou el guanyador del concurs d'idees per a la reforma del Molinar, va exposar els plànols de l'avantprojecte perquè fossin consensuats. La majoria d'assistents es va inclinar perquè la rampa d'accés per a minusvàlids es construís just al costat dret pujant-hi, o sia devora de les cases de Can Ferrando, accés que estaria separat de la resta per una paret.

També es tractà del pis en sí dels graons, de deixar-lo de tal manera que sense perdre l'estil actual s'hi pugui passar ben còmodament, sense que quasi no es noti que hi ha pedres davall. Ara bé, en aquests moments el que més es necessita és l'aportació econòmica. Ben prest el projecte serà presentat a l'Ajuntament per a la seva aprovació inicial i se suggerirà que Fodesma –entitat especialitzada en la reforma del patrimoni arquitectònic– sia l'empresa que hi aportàs la mà d'obra, sense que aquest capítol suposàs despeses, i dugués endavant aquesta reforma.

Ara resta donar un temps prudencial i confiar que el projecte no romangui aturat. D'altra manera hauríem de tornar esperar molt de temps a gaudir d'una restauració que més que necessària, per a molta gent d'edat ja és imprescindible.

L'arquitecte va presentar els plànols al Consell Parroquial

Nombrós públic acudí a presenciar les beneïdes de Sant Antoni